

„НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2021 г.

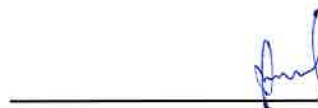
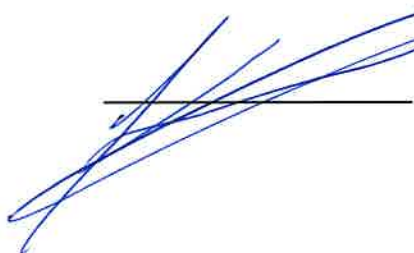
Финасовият отчет за годината, завършваща на 31.12.2021 г. е одобрен и подписан от името на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД от:

Изпълнителен директор:

Кирил Пантелеев Пешев

Съставител:

Наталия Спиридонова Жабленска

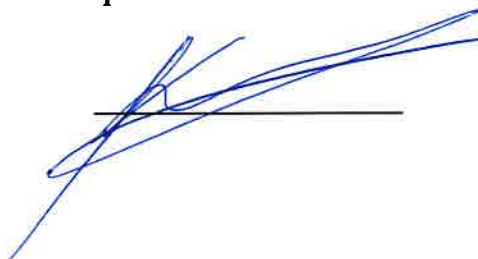

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА
31.12.2021 г.**

Годишният доклад за дейността за годината, завършваща на 31.12.2021 г. и Нефинансовата декларация са одобрени и подписани от името на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД от:

Изпълнителен директор:

Кирил Пантелеев Пешев

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2021 година

		31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
АКТИВ		BGN'000	BGN'000
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	1.1.	67 955	69 035
Дълготрайни нематериални активи	1.2.	6	14
Инвестиционни имоти	1,3	556	652
Общо нетекущи активи		68 517	69 701
Текущи активи			
Активи държани за продажба	1,4	157	2319
Материални запаси	1,5	1 277	1 415
Текущи търговски и други вземания	1,6	12 595	18 279
Пари и парични еквиваленти	1,7	913	180
Общо текущи активи		14 942	22 193
Сума на актива		83 459	91 894

Представяващ:
Кирил Пантелеев Пешев

Съставител:
Наталия Спиридонова Жабленска

Одитор :
Ековис одит България ООД
Георги Тренчев - Управител и регистриран
одитор отговорен за одита

София, 19 юли 2022 г.

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2021 година - продължение

		31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
		BGN'000	BGN'000
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ			
Собствен капитал			
Основен капитал	1.8.1.	25 497	25 497
Регистриран капитал		25 497	25 497
Резерви	1.8.2.	28 537	28 537
Финансов резултат	1.8.3.	(2 300)	(2 367)
Натрупани печалби/загуби		(2 356)	(2 885)
Печалба/загуба за годината		56	518
Общо собствен капитал		51 734	51 667
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни заеми и кредити	1,9	6 895	7 777
Нетекущи търговски и други задължения	1,1	-	418
Нетекущи провизии	1,11	1 650	1 489
Пасиви по отсрочени данъци	1,12	1 294	1 320
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	1,13	703	735
Общо нетекущи пасиви		10 542	11 739
Текущи пасиви			
Текущи финансови пасиви	1,14	4 776	13 227
Текущи търговски и други задължения	1,15	10 637	9 736
Данъчни задължения	1,16	778	911
Задължения към персонала	1,17	2 954	2 595
Текущи провизии	1,18	1 580	1 561
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	1,19	458	458
Общо текущи пасиви		21 183	28 488
Сума на собствен капитал и пасива		83 459	91 894

Представяващ:
Кирил Пантелеев Нешев

Съставител:
Наталия Спиридонова Жабленска

Одитор :
Ековис одит България ООД
Георги Тренчев - Управител и регистриран
одитор отговорен за одита

София, 19 юли 2022 г.

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ към 31.12.2021 година

		31.12.2021 г. BGN'000	31.12.2020 г. BGN'000
Приходи			
Нетни приходи от продажби		39 121	41 382
Приходи от договори с клиенти	2.1.1.	34 816	33 990
Други приходи и доходи	2.1.2.	4 305	7 392
Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата		161	51
Общо приходи		39 282	41 433
Разходи			
Разходи по икономически елементи		(44 356)	(41 147)
Използвани суровини, материали и консумативи	2.2.1.	(4 350)	(3 830)
Разходи за външни услуги	2.2.2.	(5 867)	(4 909)
Разходи за амортизации	2.2.3.	(3 108)	(3 049)
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	2.2.4.	(26 391)	(26 257)
Обезценка на финансови активи	2.2.5.	(345)	
Други разходи	2.2.6.	(4 295)	(3 102)
Суми с корективен характер	2.2.7.	70	85
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)			(14)
Разходи капитализирани в стойността на активи		67	81
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършено производство		2	18
Други		1	
Финансови разходи	2.2.8.	(466)	(584)
Общо разходи без разходи за данъци		(44 752)	(41 646)
Резултат от освобождаване от нетекущи активи	2.2.9.	5 500	769
Печалба/загуба преди разходи за данъци		30	556
Разход за данъци		26	(38)
Текущ данък			
Изменение за сметка на отсрочени данъци	2.2.10.	26	(38)
Печалба/загуба от продължаващи дейности	2.2.11.	56	518
Печалба/загуба		56	518

Представяващ:
Кирил Пантелеев Пешев

Съставител:
Наталия Спиридонова Жабленска

Одитор :
Ековис одит България ООД
Георги Тренчев - Управител и регистриран одитор
отговорен за одита
София, 19 юли 2022 г.

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД ЗА 2021 г.

Приложение	2021 BGN'000	2020 BGN'000
Печалба/загуба	56	518
Друг всеобхватен доход	11	45
Актьорски печалби и загуби	11	45
Общ всеобхватен доход	67	563

Представяващ:

Кирил Пантелеев Пешев

Съставител:

Наталия Спиридонова Жабленска

Одитор :

Ековис одит България ООД

Георги Тренчев - Управител и регистриран одитор отговорен за одита

София, 19 юли 2022 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА 2021 ГОДИНА

	2021	2020
	BGN'000	BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от контрагенти	50 885	45 620
Плащания на контрагенти	(16 695)	(10 796)
Потоци за персонал и социално осигуряване, нето	(24 238)	(25 648)
Платени данъци (без корпоративни данъци)	(6 980)	(6 422)
Други парични потоци от оперативна дейност	82	(1 825)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	3 054	929
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на дълготрайни активи	(335)	(474)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	1 306	397
Други парични потоци от инвестиционна дейност		
Нето парични средства използвани в инвестиционната	971	(77)
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления по получени заеми	14 277	6 586
Плащания по получени заеми и лизинг	(17 136)	(7 772)
Платени лихви и такси по получени заеми	(386)	(459)
Други парични потоци от финансова дейност	(47)	(32)
Нето парични средства използвани във финансовата дейност	(3 292)	(1 677)
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	733	(825)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	180	1 005
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	913	180

Представяващ:

Кирил Пантелеев Пешев

Съставител:

Наталия Спиридонова Жабленска

Одитор :

Ековис одит България ООД

Георги Тренчев - Управител и регистриран одитор отговорен за одита

София, 19 юли 2022 г.

	Основен капитал BGN'000	Общи и други резерви BGN'000	Надрупани печалби/загуби BGN'000	Общо собствен капитал BGN'000
Преизчислен остатък към 31.12.2018	25 497	28 537	(3 523)	50 511
Промени в собствения капитал за 2019	-	-	593	593
Друг всеобхватен доход	-	-	97	97
Актьорски печалби и загуби	-	-	97	97
Печалба /загуба за периода	-	-	496	496
Общ всеобхватен доход за 2019	-	-	593	593
Остатък към 31.12.2019	25 497	28 537	(2 930)	51 104
Промени в собствения капитал за 2020	-	-	563	563
Друг всеобхватен доход	-	-	45	45
Актьорски печалби и загуби	-	-	45	45
Печалба /загуба за периода	-	-	518	518
Общ всеобхватен доход за 2020	-	-	563	563
Остатък към 31.12.2020	25 497	28 537	(2 367)	51 667
Промени в собствения капитал за 2021	-	-	67	67
Друг всеобхватен доход	-	-	11	11
Актьорски печалби и загуби	-	-	11	11
Печалба /загуба за периода	-	-	56	56
Общ всеобхватен доход за 2021	25 497	28 537	(2 300)	51 734

Представяващ:
Кирил Пантелеев Пешев

Съставител:
Наталия Спиридонова Жабленска

Ековис одит България ООД
Георги Тренчев - Управител и регистриран одитор отговорен за одита

София, 19 юли 2022 г.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на Дружеството **НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД**

Дружеството е вписано в Търговския регистър и Национален регистър БУЛСТАТ
към Агенцията по вписванията с ЕИК: 831160078

Съвет на директорите през 2021 година

от 01.01.2021 г. до 20.04.2021 г.

Кръстьо Валентинов Петков - председател
Веселка Георгиева Нинова - член
Снежина Димитрова Динева - член и представляващ

от 21.04.2021 г. до 03.08.2021 г.

Пламен Иванов Иванов - председател
Пенка Петрова Димитрова - член
Силвия Костадинова Русинова - член
Снежина Димитрова Динева - член и представляващ
Петър Тодоров Тодоров - член

от 04.08.2021 г. до 17.11.2021 г.

Георги Райчев Стоянов - председател
Крася Петкова Колчева - член
Снежина Димитрова Динева - член и представляващ
Светлана Людмилова Богданова - член
Петър Тодоров Тодоров - член
Димо Иванов Чопков - член и представляващ
Пламен Иванов Иванов - член
Силвия Костадинова Русинова - член
Пенка Петрова Димитрова - член

от 18.11.2021 г. до 13.02.2022 г.

Георги Райчев Стоянов - председател
Крася Петкова Колчева - член
Светослав Иванов Лазаров - член
Димо Иванов Чопков - член и представляващ
Ангел Борисов Ангелов - член
Петър Тодоров Тодоров - член

Съвет на директорите от 14.02.2022 г.

Минчо Стойков Казанджиев - председател
Любомир Георгиев Георгиев - член
Камен Веселинов Диков - член
Николай Василев Чалъков - член и представляващ
Димо Иванов Чопков - член

Съвет на директорите от 08.06.2022 г.

Минчо Стойков Казанджиев - председател
Любомир Георгиев Георгиев - член
Камен Веселинов Диков - член
Николай Василев Чалъков - член и представляващ
Мирослав Сотиров Коларов - член

Съвет на директорите от 27.06.2022 г.

Минчо Стойков Казанджиев - председател
Любомир Георгиев Георгиев - член
Камен Веселинов Диков - член
Динчо Тодоров Петков - член и представляващ до 11.07.2022 г.

Мирослав Сотиров Коларов - член
Кирил Пантелеев Пешев - член и представляващ от 12.07.2022 г.
Венцислав Йорданов Ненков - член

Изпълнителен директор

Кирил Пантелеев Пешев

Съставител

Наталия Спиридонова Жабленска

Юристи

Милена Савова
Георги Илиев
Иванка Викьова

Одитен комитет

Анна Лукова Карайлева
Роберт Николаев Любенов - до 05.11.2021 г.
Ваня Донева Георгиева - до 03.08.2021 г.
Константина Любомирова Булянска - от 05.11.2021 г.
Снежана Бобева Йовкова - от 03.08.2021 г.

Държава на регистрация на Дружеството
Република България

Седалище и адрес на регистрация
София 1186 Бул. “Цар Борис Трети” №136 ет.3

Клонове

Клон Черно море - гр. Варна 9000 район р-н Одесос ул. “Христо Ботев” №10
Клон Тополница - гр. Пазарджик 4400 ул. “Пловдивска” № 3
Клон Среден Дунав- гр. Плевен 5800 ул. “Дойран” №136
Клон Марица - гр. Пловдив 4000 район р-н Централен бул. “Марица” № 122
Клон Долен Дунав - гр. Русе 7012 ул. “Борисова” № 52 ет. 1
Клон Средна Тунджа- гр. Сливен 8800 ул. “Д. Пехливанов” № 10
Клон София гр. София- гр. Елин Пелин 2100 пл. “Независимост” № 18
Клон Горна Тунджа - гр. Стара Загора 6000 бул. Митрополит Методии Кусев № 2
Клон Струма-Места - гр. Дупница 2600 ул. “Св. Ив. Рилски” № 20
Клон Мизия – гр. Враца 3000 бул. „Христо Ботев“ № 178
Клон Видин – гр. Видин 3700 ул. „Цар Александър“ 13
Клон Шумен – гр. Шумен 9700 ул. "Петра" No 1
Клон Хасково - гр. Хасково 6300 бул. Георги С. Раковски No 1
Клон Бургас – гр. Бургас 8000 ул. "Фердинандова" No 3 ет. 3

Място на офис или извършване на стопанска дейност
Стопанската дейност се извършва в Централно управление и клоновете на Дружеството.

Обслужващи банки

Инвестбанк АД
ОББ АД
Юробанк България АД

Брой служители

1 489 средно за годината

Предмет на дейност и основна дейност на Дружеството

Стопанисване, експлоатация, ремонт, поддържане, разширение, инвестиране, проучване, проектиране, инженерингова дейност за комплексно използване на хидромелиоративния фонд, доставка и продажба на вода за напояване и промишлено водоснабдяване, мелиоративно строителство, производство и търговия със селскостопанска продукция, дървен материал, електроенергия, риба и рибни продукти, отдаване под наем на хидротехнически съоръжения и сгради; ресторантьорство и хотелиерство, както и всички дейности, незабранени със закон.

Дружеството осъществява основно две значими дейности:

- Експлоатация и поддържане на обектите за предпазване от вредното въздействие на водите, за която се осигуряват средства от Държавния бюджет съгласно пар.4, ал.6 от ПЗР на Закона за водите;
- Доставка на вода за напояване на земеделските култури чрез изпълнение на всички съпътстващи дейности, свързани с доставка на вода до поливните площи, като дейността е възмездна и се заплаща от водоползвателите.

Структура на дружеството

Напоителни системи ЕАД е структурирано в Централно управление и 14 клона в страната чрез които осъществява предмета си на дейност както следва:

- ЦУ София - бул. Цар Борис III № 136
- Напоителни системи - София клон - гр. Елин Пелин пл. Независимост № 8
- Клон Мизия - гр. Враца бул. Христо Ботев № 78;
- Клон Струма-Места - гр. Дупница;
- Среден Дунав - Клон Плевен - гр. Плевен ул. Дойран № 136;
- Клон Долен Дунав - гр. Русе ул. Борисова № 52;
- Клон Средна Тунджа - Сливен - гр. Сливен ул. Д.Пехливанов № 10;
- Клон Черно море - гр. Варна ул. Христо Ботев № 10;
- Клон Тополница - гр. Пазарджик ул. Пловдивска № 3;
- Клон Марица - гр. Пловдив бул. Марица № 122;
- Клон Горна Тунджа - Стара Загора - гр. Стара Загора бул. Митрополит Методий Кусев № 2;
- Клон Видин - гр. Видин ул. „Цар Александър“ 13;
- Клон Шумен - гр. Шумен 9700 ул. "Петра" No 1;
- Клон Хасково - гр. Хасково 6300 бул. Георги С. Раковски No 1;
- Клон Бургас - гр. Бургас 8000 ул. "Фердинандова" No 3 ет. 3.

През 2012 г. с решение на едноличния собственик е извършено вливане на „Хидромелиорации - Севлиево“ ЕАД в „Напоителни системи“ ЕАД при условията на универсално правопреемство.

Структура на капитала

Напоителни системи ЕАД е еднолично акционерно дружество, регистрирано по Търговския закон със 100 % държавно участие и принципал - Министерството на земеделието, храните и горите. Дружеството е създадено чрез преобразуване на ДФ „Хидромелиоративни системи“ в еднолично акционерно дружество с наименование „Напоителни системи“ ЕАД София с решение от 08.12.1993г. на Софийски градски съд. В съответствие със Закона за търговския регистър дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър към Агенцията по вписвания на 27.03.2008 г.

Със Заповед на Министъра на земеделието и храните РД 59-13/21.02.2014 г., вследствие на вливането на „Хидромелиорации-Севлиево“ ЕАД, е увеличен регистрирания капитал на „Напоителни системи“ ЕАД на 25 452 628 лв. разпределен на 25 452 628 поименни акции с номинал 100 лв. за акция. Увеличението е вписано на 27.04.2014 г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията. Във връзка с това обстоятелство е актуализиран Уставът на Дружеството.

Със Заповед № РД 56-82 от 15.11.2016 г. на Министъра на земеделието и храните е извършено едновременно увеличаване и намаляване на капитала на „Напоителни системи“ ЕАД. На 22.11.2016 г. това е вписано в Търговския регистър, като актуализираният размер на капитала е 25 497 281 лв., разпределен на 25 497 281 поименни акции с номинал 1,00 лв. за акция. Във връзка с това обстоятелство е актуализиран Устава на Дружеството.

**Дата на финансовия отчет
31.12.2021 г.**

**Период на финансовия отчет – текущ период
Годината, започваща на 01.01.2021 г. и завършваща на 31.12.2021 г.**

**Период на сравнителната информация – предходен период
Годината, започваща на 01.01.2020 г. и завършваща на 31.12.2020 г.**

**Дата на одобрение за публикуване
19.07.2022 г.**

**Орган одобрил отчета за публикуване
Съвет на директорите чрез решение вписано в протокол от дата 19.07.2022 г.**

2. ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ И ПРОМЕНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), които се състоят от: Международни стандарти за финансово отчитане, Международни счетоводни стандарти и Разяснения предоставени от Комитета за Разяснения на Международните стандарти за финансово отчитане (КРМСФО) или бившия Постоянен комитет за Разясненията (ПКР), които ефективно са в сила за 2021 г. и които са приети от Комисията на Европейските общности (Комисията).

2.1 ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, КОИТО СА В СИЛА ОТ 01.01.2021 Г.

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС и съответно от Международния комитет за разяснения на МСФО (КРМСФО).

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2021 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

Изменения в МСФО 4 Застрахователни договори – отлагане на МСФО 9 в сила от 1 януари 2021 г., приет от ЕС

Отлагане на датата на първоначално прилагане на МСФО 17 с две години към годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. и промяна на фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 Застрахователни договори от прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти, така че предприятията ще бъдат задължени да прилагат МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на базовите лихвени проценти — фаза 2 в сила от 1 януари 2021 г., приети от ЕС

Предложените изменения разглеждат въпроси, които биха могли да засегнат финансовите отчети след реформата на референтния лихвен процент, включително замяната му с алтернативни референтни лихвени проценти. Фаза 2 на проекта се занимаваше с въпросите за замяната, следователно публикуваните изменения разглеждат въпроси, които могат да повлияят на финансовото отчитане, когато съществуващият базов лихвен процент действително бъде заменен.

Изменения в МСФО 16 Лизинг: Съвързани с Covid-19 отстъпки за наем след 30 юни 2021 г. в сила от 1 април 2021 г., приети от ЕС

Отстъпките по наем в контекста на Covid-19 се удължават с една година след 30 юни 2021 г., изменение от май 2020 г., което предоставя на лизингополучателите освобождаване от оценка дали отстъпките по наем в контекста на Covid-19 е модификация на лизинг. Промените в Отстъпките по наем в контекста на Covid-19 след 30 юни 2021 г. (Изменение на МСФО 16) изменят МСФО 16, за да :

позволяват на лизингополучателя да прилага практическата целесъобразност на Отстъпките по наем в контекста на Covid-19 по отношение лизингови концесии, за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията първоначално дължими на или преди 30 юни 2022 г. (а не само плащания, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021 г.);

изискват от лизингополучателя, прилагащ изменението, да го направи за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.;

изискват от лизингополучателя, който прилага изменението, да го направи ретроспективно, като признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на изменението като корекция на началния баланс на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, което е подходящо) в началото на годишния отчетен период, в който лизингополучателят за първи път прилага изменението;

и уточнява, че през отчетния период, през който лизингополучателят първи прилага изменението, от лизингополучателя не се изисква да оповестява информацията, изисквана в параграф 28 (е) от МСС 8.

Стандарти, тълкувания и изменения в стандарти, издадени от СМСС и одобрени от ЕС, но които все още не са влезли в сила

Към датата на одобрение на този отчет бяха публикувани някои нови стандарти, изменения и тълкувания на съществуващите стандарти, но не бяха в сила или приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2021 г. Подробности за тези, които се очаква да бъдат от значение за отчета, са изложени по-долу.

Изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и оборудване, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

МСФО 3 Бизнес комбинации – Актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации“, които актуализират остаряла препратка към МСФО 3, без да променят съществено изискванията му.

МСС 16 Имоти, машини и оборудване – „постъпления преди предвидената употреба“ изменя стандарта, за да забрани приспадането от стойността на имотите, машините и оборудването на всякакви приходи от продажба на активи, произведени, при довеждането на този актив до мястото и състоянието, необходими за да му позволи да работи според указанията на ръководството. Вместо това предприятието признава постъпленията от продажба на такива стоки и разходите за производство на тези стоки в печалбата или загубата.

МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – Промените в обременяващи договори — Разходи за изпълнение на договор се уточнява, че „разходите за изпълнение“ на договор включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които се отнасят пряко до договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнение на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договори.

Годишни подобрения цикъл 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

МСФО 1 Приемане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане – Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф D16(a) от МСФО 1, да измерва кумулативните разлики от трансформацията, като използва сумите, отчетени от предприятието-майка, въз основа на датата на преминаване на предприятието-майка към МСФО.

МСФО 9 Финансови инструменти – Изменението пояснява какви такси включва предприятието, когато прилага критерия „10 процента“ в параграф В3.3.6 от МСФО 9 при преценката дали да отписва финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието (кредитополучателя) и заемодателя, включително таксите, платени или получени от предприятието или заемодателя от името на друго лице.

МСФО 16 Лизинг – Изменението на МСФО 16 премахва от примера илюстрацията на възстановяването на подобрения на лизинговото имущество от лизингодателя, за да се разреши всяко потенциално объркване по отношение на третирането на подбудите за лизинг, което може да възникне поради начина, по който в този пример са илюстрирани подбудите за лизинг.

МСС 41 Земеделие – Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 предприятията да облагат паричните потоци при оценяване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това ще гарантира съответствие с изискванията на МСФО 13.

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 заменя МСФО 4 „Застрахователни договори“. Той изисква текущ модел на измерване, при който оценките се преразглеждат всеки отчетен период. Договорите се оценяват с помощта на следните основни елементи:

- дисконтирана вероятностно претеглена оценка на парични потоци;
- изрична корекция на риска и
- марж на договорна услуга („CSM“), представляващ неспечелената печалба от договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът дава възможност за избор между признаване на промените в дисконтовите проценти или в отчета за доходите, или директно в другия всеобхватен доход.

Новите правила ще засегнат финансовите отчети и ключовите показатели за изпълнение на всички предприятия, които издават застрахователни договори.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приета от ЕС

Промените в Класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в консолидирания отчет за финансовото състояние, а не сумата или момента на признаване на актив, пасив, приходи или разходи, или информацията, която предприятията оповестяват относно тези артикули. Те:

- поясняват, че класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на правата, които съществуват в края на отчетния период, и да приведе формулировката във всички засегнати параграфи в съответствие с препратката към „правото“ за отлагане на плащането с най-малко дванадесет месеца и изрично посочват, че само правата, които са налице „в края на отчетния период“ следва да влияят върху класификацията на пасива;

- поясняват, че класификацията не се влияе от очакванията за това дали дадено предприятие ще упражни правото си да отложи уреждането на задължение; и

- поясняват, че уреждането се отнася до прехвърляне към контрагента на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги.

Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2 Оповестяване на счетоводни политики в сила от 1 януари 2023 г., които все още не са приети от ЕС

Предприятието е задължено да оповестява своята съществена информация за счетоводната политика вместо своята значима счетоводна политика, измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика може да бъде съществена поради своето естество, дори ако съответните суми са несъществени. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако от потребителите на финансовите отчети на предприятието се изисква да разбират друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да прави неясна съществената информация за счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 Счетоводни политики, Изменения в счетоводните оценки и грешки: Определение за счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е прието от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения на МСС 8, за да помогнат на предприятията да разграничат промените в счетоводните оценки от промените в счетоводните политики.

Измененията ще помогнат на дружествата за:

- подобряване на оповестяванията на счетоводната политика, така че да предоставят полезна информация на инвеститорите и другите ключови потребители на финансовите отчети;

- и
- разграничаване на промените в счетоводните оценки от промените в счетоводните политики.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична трансакция, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС

Предприятието прилага измененията към трансакции, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. Освен това, в началото на най-ранния представен сравнителен период, отсроченият данък се признава за всички временни разлики,

свързани с лизинг и задължения за извеждане от експлоатация, а кумулативният ефект от първоначалното прилагане на измененията се признава като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, което е подходящо) на тази дата.

Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС

Това изменение е преходен вариант, свързан със сравнителна информация за финансови активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Изменението има за цел да помогне на предприятията да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансови активи и пасиви по застрахователни договори и следователно да подобри полезността на сравнителната информация за потребителите на финансови отчети.

МСФО 17 и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и пасиви по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети първото прилагане на МСФО 17 и МСФО 9.

Изменението ще помогне на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобри полезността на сравнителната информация за инвеститорите. Това се постига чрез предоставяне на възможност на застрахователите да представят сравнителна информация за финансовите активи.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., неприет от ЕС

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ позволява на лицата, прилагащи го за първи път, да продължат да признават суми, коригирани с лихвен процент в съответствие с техните предишни изисквания на общоприетите счетоводни принципи, когато приемат МСФО. Въпреки това, за да се подобри съпоставимостта с предприятия, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква ефектът от корекциите на лихвените проценти да се показват отделно от други позиции.

3. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

3.1 ФУНКЦИОНАЛНА ВАЛУТА И ВАЛУТА НА ПРЕДСТАВЯНЕ

Настоящият финансов отчет е изготвен в български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Цялата финансова информация представена в лева е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

3.2 ТЕКУЩИ И НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някои от следните критерии:

- дружеството очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- активът е пари или парични еквиваленти, освен ако за актива няма ограничение да бъде разменян или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период.

Актив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

3.3 ИМОТИ МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 700 лв. Активите които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. На база индивидуална преценка за конкретен актив със стойност под 700 лв. е възможно признаването му като актив от група Имоти, машини и съоръжения. Всеки имот машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване, определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Съоръженията и оборудването са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка като приета стойност към датата на преминаване по МСС.

Дружеството е приело да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка. Последващи разходи свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива ако е спазен принципът на признаване, определен в МСС 16.

Раходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва :

-при продажба на актива;

или

-когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива;

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение, се включват в печалбата или загубата когато активът се отпише, освен ако МСФО не изисква друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение, се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход.

Когато в хода на обичайната си дейност Дружеството рутинно продава активи на имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи в съответствие с МСФО 15 Приходи. МСФО 5 не се прилага когато активи държани за продажба в обичайния ход на дейността бъдат прехвърлени към материални запаси.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 "Счетоводни политика промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки".

Амортизацията започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в Дружеството на мястото и в състоянието необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Амортизацията на активи се преустановява на по-ранната от двете дати:

-датата на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5.

-датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престой или изваждане от активна употреба.

Полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи се определя веднъж годишно в зависимост от начина на използване на актива и е в интервали както следва:

Група	Години
Сгради	25 г.
Язовири и язовирни стени	от 25 до 50 г.
Съоръжения и предавателни устройства	от 25 до 50 г.
Машини и оборудване	3 г. 4м.
Тежка механизация	от 5 до 10 г.
Транспортни средства	от 4 г. до 10 г.
Стопански инвентар	6г.8м.
Компютри	2 г.
Други	6 г.8м.

3.4 ОБЕЗЦЕНКА НА ИМОТИ МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

3.5 БИОЛОГИЧНИ АКТИВИ И ЗЕМЕДЕЛСКА ПРОДУКЦИЯ

Дружеството признава във финансовите си отчети биологичен актив или земеделска продукция когато :

- Дружеството контролира актива в резултат от предишни събития;
- вероятно е Дружеството да получи бъдещи икономически ползи свързани с актива; и

- справедливата стойност или себестойността на актива може да бъде надеждно определена.

Поради несъществената стойност на биологичните активи /пчелни семейства/ в отчета за финансовото състояние те се включват статия Имоти, машини съоръжения в група Други активи и в статия Материални запаси.

Биологичните активи на Дружеството включват растенията носители, които се отчитат в съответствие с МСС 16 – по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизации и загуби от обезценка.

Последващо извършвани разходи се капитализират само в случай че водят до увеличаване на икономическата изгода от използването на съответния актив за когото са извършени. Всички останали последващи разходи се отчитат като текущи в отчета за доходите.

Биологичните активи се амортизират по линеен метод за периода на очаквания плододаваш живот.

Амортизацията започва от момента, в който биологичните активи влязат в плододаваша възраст.

Средният плододаваш живот за биологичните активи е както следва:

Група	Години
Трайни насаждения плододавачи	15

Земеделската продукция се добива и продава в същия период. Поради това, както и поради несъществената им стойност, оценката им по справедлива стойност намалена с разходите по продажбата се извършва при сделките по реализацията им.

Биологична трансформация са процеси на растеж, дегенериране, производство и възстановяване, които предизвикват качествени и количествени промени в живите организми и създаването на нови активи под формата на земеделска продукция или допълнителни биологични активи от същия клас.

Незрелите биологични активи са тези, които още не подлежат на прибиране на реколта или не са в състояние да поддържат редовно прибиране на реколта.

От 2020г. е стартиран процес на зарибяване на водни площи с биологични активи с цел добиване на земеделска продукция. Към 31.12.2021 година продукцията – биологични активи за потребление е оценена по справедлива стойност. Биологичните активи за потребление са тези, които се събират като земеделска продукция или се продават като биологични активи. Такива за дружеството са рибата в рибарници.

Справедлива стойност е цената, получена за продажбата на актив или платена за прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Печалба или загуба, възникнали при първоначалното признаване на биологичния актив по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба и от промяна на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на биологичния актив, се включват в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

3.6 НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Дружеството отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи когато отговарят на определението на нематериален актив и критериите за признаване, формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава ако е вероятно, че Дружеството ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС 38 и включва:

-покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и работи се приспадат;

и

-всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване.

Цената на придобиване на нематериален актив, придобит в замяна с непаричен актив се измерва по справедлива стойност освен ако :

-разменната дейност няма търговска същност;

или

-справедливата стойност нито на получения актив, нито на дадения актив може да бъде измерена надеждно.

Придобитият актив се измерва по този начин дори ако Дружеството не може незабавно да отпише дадения актив. Ако придобитият актив не е оценен по справедлива стойност неговата цена на придобиване се измерва по балансовата стойност на дадения актив.

Цената на придобиване на вътрешно създаден нематериален актив съгласно МСС 38 е неговата себестойност, включваща сумата на разходите направени от датата на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Дружеството оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен се определя полезният живот на актива или полезният живот на производствените или сходни единици, съставляващи този актив.

Нематериален актив се разглежда като имащ неограничен полезен живот, когато на базата на анализ на съответните фактори не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за Дружеството.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи, които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на по-ранната от двете дати:

- датата на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5

или

- датата на която активът е отписан.

Средният полезен живот в години за основните групи амортизируеми нематериални активи е както следва:

Група	Години
Програмни продукти	2г.
Лицензия	Условията на договора

3.7 ОБЕЗЦЕНКА НА НЕМАТЕРИАЛНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

3.8 ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 се отчитат земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно. Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;

започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси; край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот;

или

започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС 40.

След първоначалното признаване Дружеството отчита инвестиционните имоти по модела на справедливата стойност и оценява всички инвестиционни имоти по тяхната справедлива стойност. Печалбата или загубата, възникваща от промяна в справедливата стойност на инвестиционния имот, се включва в печалбата или загубата за периода, в който възниква.

Справедливата стойност на инвестиционен имот е цената, по която имотът може да бъде разменен между информирани и желаещи страни в честна сделка помежду им (параграф 5). Справедливата стойност изрично изключва приблизително определена цена, завишена или намалена от специални условия или обстоятелства като нетипично финансиране, споразумения за продажба с обратен лизинг, специални насрещни престации или концесии, предоставени от някой, свързан с продажбата. Дружеството определя справедливата стойност без каквото и да е намаление на разходите по сделката, които може да понесе във връзка с продажбата или друг вариант на освобождаване от актива. Справедливата стойност на инвестиционния имот отразява условията на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в МСФО. Стандартът за лизинг се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСФО не изискват друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

3.9 Активи държани за продажба

Съгласно изискванията на МСФО 5 Дружеството класифицира като активи, държани за продажба активи, включени в група за изваждане от употреба. Активите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО 5.

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди съгласно МСС 36 и МСФО 5.

3.10 Финансови инструменти

Дружеството прилага МСФО 9 за отчитане на финансови активи и финансови пасиви от 1 януари 2018 г. Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или други финансови активи срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, който представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на Дружеството, или дериватив, който може или ще бъде уреден по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на Дружеството.

Първоначално признаване

Дружеството първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение и го класифицира съгласно модела си за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Оценката се извършва по следния начин:

Финансов актив	Оценка
Търговски вземания, които нямат съществен компонент на финансиране, определен в съответствие с МСФО 15	На датата на възникване по цената на сделката в съответствие с МСФО 15
Парични средства в левове	По номинална стойност
Парични средства в чуждестранна валута	По цена на придобиване

Класификация

Финансови активи, с които Дружеството оперира, включват :

Тип на актива	Дефиниции	Категории МСС 39	Категории МСФО 9	Подход на оценка
1 Краткосрочни търговски вземания	Недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са котирувани на активен пазар.	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
2 Парични средства и еквиваленти	Краткосрочни, високо ликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им (краткосрочни депозити и държавни ценни книжа), отчитани като пари и парични еквиваленти са с първоначален матуритет от три месеца или по-малко.	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
3 Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са котирувани на активен пазар.	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

Нетиране на финансови активи и пасиви

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Последващо оценяване

Финансовите активи се оценяват по следния начин:

Финансов актив	Последваща оценка
Търговски, съдебни и други вземания	По амортизирана стойност, равна на сумата, по която активът първоначално е бил признат, минус плащания по главницата, плюс/минус начислена амортизация по метода на ефективния лихвен процент, коригирана за всеки коректив за загуби.
Парични средства	По амортизирана стойност с използване на стандартизиран подход

Признаване на очаквани кредитни загуби

Дружеството признава коректив за очаквани кредитни загуби от финансовите активи.

Активи в обхвата на модела за обезценка

Финансовите активи, които са в обхват на изчисление на обезценката, са следните:

1. Търговски вземания

2. Съдебни и присъдени вземания

Дружеството е преценило, че вземанията от свързани лица произтичат от законови разпоредби и не следва да бъдат обезценявани.

Поддържаните наличности на парични средства в банки не са големи или се разходват за кратък период, по тази причина ефектът от тяхната обезценка би бил несъществен и затова дружеството е приело да не се извършва.

Определяне размера на очакваните кредитни загуби

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби на финансов инструмент по начин, който отразява:

- точната и вероятно претеглена стойност на актива, определена чрез оценка на редица възможни резултати;

- стойността на парите във времето; и

- разумна и подкрепяща се информация за минали събития, настоящи условия и прогнози за бъдещи икономически условия, която е достъпна без съществени разходи или усилия към датата на отчета.

Очакваните кредитни загуби представляват вероятно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Значително увеличение на кредитния риск

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали кредитният риск по даден финансов инструмент се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване. При извършване на оценката Дружеството използва промяната в риска от неизпълнение, възникващо през очаквания живот на финансовия инструмент, вместо промяната в размера на очакваните кредитни загуби. Тази оценка се прави на база сравнение на риска от неизпълнение на финансовия инструмент към датата на отчета с риска от неизпълнение, настъпил към датата на първоначалното признаване. Информацията се идентифицира, без да са налице ненужни разходи или усилия.

Кредитният риск за даден финансов инструмент се счита за нисък, ако:

- финансовият инструмент има нисък риск от неизпълнение,

- клиентът има финансова стабилност, за да изпълни задълженията си по договор,

- неблагоприятни промени в икономическите и бизнес условия в близко бъдеще може, но не непременно, да намалят способността на клиента да изпълни договорните си задължения.

При определянето на кредитния риск за даден финансов инструмент Дружеството следва да използва разумна и подкрепяща се прогнозна информация, ако такава е налична или не се изискват прекомерни разходи или усилия за набавянето ѝ. Дружеството може да разчита на минала информация, когато се определя дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване, само ако не е налице разумна информация, която е ориентирана към бъдещето (на индивидуална или на колективна база) или са необходими прекомерни разходи или усилия.

Преценката се извършва като се вземат предвид външни и вътрешни източници на информация, като:

-значителни финансови трудности на клиент или издател на финансов инструмент;

-значителни неизпълнения на договорни задължения или просрочие в плащането на главница и/или лихва;

-спиране на финансов актив от активна търговия;

- национални или местни икономически условия;

-технологични, пазарни или правни промени с неблагоприятен ефект;

-липса на споразумение за разсрочване;

-писмени становища на юристи;

-обявена процедура по ликвидация или несъстоятелност;

-случаи, при които по икономически или правни причини, свързани с финансово затруднение на длъжник, Дружеството му прави отстъпка, каквато не би обсъждал при други обстоятелства.

Когато наличната информация за определяне на сумата за обезценка е ограничена, тогава преценката се основава на исторически данни от опита на Дружеството, свързан с търговските взаимоотношения с подобни длъжници, или на друга надеждна база за преценка.

Въпреки че Дружеството оценява значителното увеличение на кредитния риск чрез количествени и качествени аспекти се счита, че кредитният риск върху даден финансов актив се е увеличил значително от първоначалното признаване, когато договорните плащания са в забава повече от 30 дни.

Възможно е Дружеството да отхвърли тази презумпция, ако разполага с разумна и подкрепяща се информация, която е налична без неоправдани разходи или усилия, която доказва, че кредитният риск не се е увеличил значително от първоначалното признаване, въпреки че договорните плащания са просрочени повече от 30 дни след изтичане на срока.

Дата за оценка на очакваните кредитни загуби

Към всяка отчетна дата Дружеството определя стойността на обезценката за всеки инструмент в размер, равен на очакваните загуби през целия живот, ако кредитният риск за този финансов инструмент се е увеличил значително от момента на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата кредитният риск върху даден финансов инструмент не се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване, обезценката за този финансов инструмент е в размер равен на очакваните 12-месечни кредитни загуби.

Инвентаризация и отписване

Инвентаризация

Инвентаризация на финансовите активи и пасиви в Дружеството се извършва най-малко веднъж годишно към най-близката дата на съставяне на годишните финансови отчети.

Инвентаризацията се извършва чрез изпращане на потвърдителни писма до контрагентите като резултатите от инвентаризацията се оформят в протоколи.

Отписване

Дружеството отписва финансов актив в следните случаи:

- договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли; или
- дружеството прехвърля финансовия актив, а прехвърлянето отговаря на условията за отписване.

При отписване на финансов актив в неговата цялост разликата между:

- балансовата стойност (измерена към датата на отписване) и
 - полученото възнаграждение (включително всеки нов актив, получен без новото поемане на нов пасив)
- се признават в печалбата или загубата.

Ако прехвърленият актив е част от по-голям финансов актив и прехвърлената част отговаря на условията за отписване в неговата цялост, предишната балансова сума на по-големия финансов актив се разпределя между частта, която продължава да бъде признавана и частта, която е отписана, на базата на относителните справедливи стойности на тези части към датата на прехвърлянето. За тази цел запазеният обслужващ актив се третира като част, която продължава да бъде признавана. Разликата между: балансовата сума (измерена към датата на отписване), отнесена към отписаната част и полученото възнаграждение за частта, която е отписана (включително всеки нов актив, придобит минус поетия нов пасив) се признават в печалбата или загубата.

Преди да се оцени дали и до каква степен е необходимо даден актив да бъде отписан Дружеството определя дали отписването трябва да се приложи към част от финансов актив (или част от група сходни финансови активи) или върху целия финансов актив (или група от подобни финансови активи) както следва:

Отписването се прилага за част от финансов актив (или част от група сходни финансови активи) само ако частта, която е определена за отписване, отговаря на едно от следните три условия:

- частта включва само конкретно идентифицирани парични потоци от финансов актив (или група от сходни финансови активи).
- частта включва само пропорционален дял от паричните потоци от финансов актив (или от група сходни финансови активи).
- частта включва само пропорционален дял от конкретно идентифицираните парични потоци от финансов актив (или от група сходни финансови активи).

Във всички останали случаи, отписването се прилага за целия финансов актив (или към цялата групата сходни финансови активи).

Критерии за отписване

МСФО 9 изисква, че при някои обстоятелства предоговарянето или изменението на договорните парични потоци на финансов актив може да доведе до отписване на съществуващия финансов актив и впоследствие до признаването на „нов“ финансов актив.

Дружеството счита, че следните качествени фактори са достатъчно значими, за да представляват значителна промяна на договорните условия, което води до отписване на финансовите активи. Дружеството е определило конкретни правила, за да прецени дали трябва да се извърши отписване. В този контекст следва да бъдат оценени критериите по-долу:

- промяна на длъжника
- промяна на валутата
- обединение на експозиции (с изключение на финансови активи от един и същи вид)
- частично отписване

В случай, че е налице поне един от горепосочените критерии, то е необходимо Дружеството да извърши отписване.

Обезценка - Модел на очакваните кредитни загуби

Общи постановки на подхода за обезценка краткосрочни търговски и други вземания и вземания от свързани лица

Дружеството винаги оценява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента за: търговски вземания или активи по договор, които произтичат от сделки, попадащи в обхвата на МСФО 15, и които:

- не съдържат съществен компонент на финансиране (или, когато Дружеството прилага практически целесъобразна мярка за договори със срок от една година или по-кратък) в съответствие с МСФО 15; или
- за активи по договор, които са в обхвата на МСФО 15 (активи или вземания) и съдържат съществен компонент на финансиране, Дружеството признава коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Тази счетоводна политика се прилага както за отделни търговски вземания и активи по договори, така и за всички подобни търговски вземания или активи по договор. Съгласно опростения подход не е необходимо да се извършва мониторинг за значителното увеличение на кредитния риск, ако има възникнало такова. Вместо това, от Дружеството се изисква да измерва непрекъснато очакваните кредитни загуби за целия срок на актива.

По отношение на търговските вземания Дружеството прилага опростен подход за изчисление на ОКЗ. Следователно то не проследява промените в кредитния риск, но вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Дружеството е създало матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда.

Към всяка отчетна дата то определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Дружеството преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Дружеството преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дружеството счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Матрицата на очакваните кредитни загуби включва следните стъпки:

Групиране на вземанията в портфейли :

- * напояване
- * промишлена вода
- * наеми
- * други

За всеки портфейл от търговски вземания са определени групи просрочия:

- * текущи (не просрочени – до 30 дни);
- * 31-90 дни просрочие;
- * 91-180 дни просрочие;
- * 181-365 дни просрочие
- * над 365 дни просрочие
- * несъбрани вземания

Извършване анализ на данните по опростения подход

За всяка група просрочия /портфейл/ се прави анализ за предходните две години преди последния отчетен период /напр. при изготвяне на отчета за 2021 г. се анализират данни за 2019 и 2020 г./.

Анализираните се историческите данни за възрастовата структура на нововъзникналите вземания по продажби и генерираната загуба и се определя историческия процент на загуба за всяка от двете години по портфейли и групи просрочия.

Изчислените показатели се осредняват.

Изчислените показатели не се коригират с прогнозни макроикономически показатели, тъй като в средносрочните прогнози на ЕК не се очакват промени, които биха довели до съществени влияния.

Прилагат се изчислените показатели за историческия процент на загуба към данните за възрастовата структура на вземанията за изследвания период.

Общи постановки на подхода за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В рамките на контрагентските взаимоотношения възникват спорни въпроси. В случаите, за които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, същите се класифицират като съдебни вземания.

Този тип вземания се характеризират с неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Не се обезценяват вземания по изпълнителни дела, за които има наложени възбрани и обезпечения.

Преразглеждане на допусканията и оценка на размера на очакваните кредитни загуби

Дружеството преразглежда най-малко един път годишно всички ключови допускания, участващи в модела за определяне на очакваните кредитни загуби.

Определянето на размера на очакваните кредитни загуби се извършва най-малко веднъж годишно към най-близката дата на съставяне на годишните финансови отчети към 31 декември на всеки отчетен период.

При идентифициране на съществено влошаване във финансовото състояние на длъжника или при наличие на събития на съществени загуби, реализирани по конкретна експозиция, дружеството може да заделя обезценка и на междинни дати.

3.11 Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- сумите на възстановими данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми.
- сумите на данъчен кредит за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

3.12 Материални запаси

Дружеството прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси:

Материални запаси са активи:

- държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;
- намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;
- материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги /материали суровини/;

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализируема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материални запаси включват: покупна цена, вносни мита и други невъзстановими данъци, транспортни разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките, материалите и услугите. Търговските отстъпки рабати и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват: преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция.

Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното изпозване на производствените мощности.

Постоянните общи разходи се разпределят към себестойността на продукцията на база на нормалния капацитет на производствените мощности.

Количеството общи постоянни разходи, които отговарят на разликата между нормалния капацитет и достигнатия капацитет се признават за разходи за периода в който те възникват.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

В ограничени случаи разходи по ползвани кредити, които са определени в МСС 23 Разходи по заеми се включват в стойността на материалните запаси.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода, в който са възникнали са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходи за труд и други разходи за персонала зает в предоставянето на услугата, включително служителите изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал не се включват а се признават за разходи в периода в който са възникнали.

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима в случай, че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства сумата на обезценката се възстановява така че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материални запаси до нетната им реализуема стойност както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото Дружество собствени имоти съоръжения и оборудване. Материалните запаси отнесени към друг актив се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

3.13 СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Собственият капитал на Дружеството се състои от:

Основен капитал включващ:

- Регистриран капитал –представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация.

Ако Дружеството придобие повторно свои инструменти на собствения капитал тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на Дружеството. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от Дружеството

или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал Дружеството прави различни разходи. Тези разходи обикновено включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нето от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена се признават като разход.

Резерви включващи:

- Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на Република България и учредителния акт на Дружеството.
- Други резерви – образувани по решение на собствениците на капитала

Финансов резултат включващ:

- Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от предходни периоди.
- Непокрита към края на отчетния период натрупана загуба от предходни периоди.
- Печалба/загуба от периода.

3.14 ТЕКУЩИ И НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ

Определение

Финансови пасиви са всички задължения, които са:

- договорни задължения за доставяне на пари или друг финансов актив на друго предприятие;
- договорни задължения за размяна на финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия;
- договори, които ще бъдат уредени или могат да бъдат уредени чрез инструменти на собствения капитал на Дружеството и са:
- недериватив, за който Дружеството е или може да бъде задължено да предостави променлив брой инструменти на собствения капитал на Дружеството; или
- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой инструменти на собствения капитал на Дружеството. За тази цел инструментите на собствения капитал на емитента не включват инструменти, които самите са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на Дружеството.

Класификация

Финансови пасиви са:

- задължения към доставчици и клиенти;
- получени заеми от банки, други финансови институции и други;
- издадени облигации;
- деривативи, които са задължения.
- задължения по финансов лизинг.

Получените заеми са временно привлечени средства срещу престация от български или чуждестранни банки и други финансови институции, търговски заеми и др.

Според срока им на погасяване финансовите пасиви се класифицират на дългосрочни и краткосрочни.

Първоначално признаване

Дружеството признава в отчета за финансовото състояние си финансов пасив само когато стане страна по договорни клаузи на финансовия инструмент. Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Последващо оценяване

След първоначалното признаване Дружеството оценява финансовите пасиви по следния начин:

№	Тип	Метод на оценяване
1	Заеми и вземания	Амортизирана стойност.

2	Получените заеми в чуждестранна валута	Преоценяват се към датата на отчета по официалния курс на Българска народна банка. Представят се по амортизирана стойност. Разликата между амортизираната и номиналната стойност се представя в отделна счетоводна сметка.
3	Всички останали финансови пасиви	Амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент.

Инвентаризация и отписване, печалби и загуби

Инвентаризация

Инвентаризация на финансовите пасиви в Дружеството се извършва най-малко веднъж годишно към най-близката дата на съставяне на годишните финансови отчети.

Инвентаризацията се извършва чрез изпращане на потвърдителни писма до контрагентите като резултатите от инвентаризацията се оформят в протоколи.

Отписване

Дружеството отписва финансов пасив само когато:

- уреди задължението;
- изтече срокът на задължението; или
- кредиторът се откаже от правата си.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

Печалби и загуби

Печалба или загуба, която възниква от промяна на справедливата стойност на финансов пасив, който не е част от хеджиращо взаимоотношение, се признава по следния начин:

- печалба или загуба от финансов пасив, класифициран като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признава в печалбата или загубата за периода.
- за финансовите пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата се признава в печалбата или загубата за периода, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

3.15 Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на Дружеството не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- текущия данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента до която не е платен.

-текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

3.16 Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата съгласно МСС 20 са помощ от държавата /правителството държавните агенции и др. подобни органи които могат да бъдат местни национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към Дружеството в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на Дружеството. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на Дружеството.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, чието основно условие е, че Дружеството отговарящо, на условията за получаването им, следва да закупи създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства, свързани с приходи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, различни от онези, свързани с активи.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават за приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с приходи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават за приход в момента в който се признават разходите, за покриването на които са получени.

3.17 Задължения към персонала и провизии за дългосрочни доходи на персонала

Задължения към персонал включват задължения на Дружеството по повод на минал труд, положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС 19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски и начислените на база на действащите ставки за осигуряване осигурителни вноски върху тези доходи.

Съгласно изискванията на МСС 19 се правят провизии за дългосрочни доходи на персонал, представени по стойност от актюерска оценка.

3.18 Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума.

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни задължения, възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.

Правно задължение е задължение което произлиза от:

- договор (според неговите изрични клаузи и по подразбиране);
- законодателство;
- или
- друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение което произлиза от действията на Дружеството когато:

- на базата на установена тенденция на предходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение Дружеството е показало на други страни, че е готово да приеме определени отговорности;
- и
- като резултат Дружеството създава у другите страни определено очакване че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава когато:

- Дружеството има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси съдържащ икономически ползи;
- и
- може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Ако тези условия не са изпълнени провизия не се признава.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на Дружеството към края на отчетния период за разходите необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел да се отрази най-добрата текуща оценка.

3.19 Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци, свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци, свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период Дружеството преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Дружеството признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Дружеството намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до ко-

ято е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал.

3.20 ПЕЧАЛБА ИЛИ ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДА

Дружеството признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които Дружеството признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи да бъдат изключени от печалбата или загубата.

3.21 РАЗХОДИ

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходи за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите когато не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо плащане.

3.22 ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИХОДИ

А. Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Дружеството признава приходи по договори с клиенти от предоставяне на следните услуги : изпълнение на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите; доставка на вода за: напояване, промишлени нужди, рибарници, енергодобив, В и К дружества; отвеждане на води и други услуги.

Тези приходи се оценяват на база на възнаграждението, което дружеството очаква да има право от съответния договор с клиент. Дружеството признава приходите с течение на времето, до размера на

извършената част от услугата. Например при договорите за напояване се определя броя на поливките. Приходите се признават за всяка отделна поливка. При другите договори за доставка на вода приходите се признават месечно на база обема доставена вода.

Приходите за услугата от общ икономически интерес за защита от вредното въздействие на водите се признават съгласно утвърдена с постановление на Министерския съвет Методика за определяне размера на несправедливата финансова тежест въз основа на нетните разходи, понесени от „Напоителни Системи“ ЕАД, на което със закон е възложено задължението за извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите на територията на цялата страна. Преките разходи за услугата се признават месечно, а разпределяемите - тримесечно, след приемане на отчети от възложителя.

Договорите, свързани с приходи в "Напоителни системи" ЕАД се изпълняват в рамките на една година.

При тези сделки дружеството действа като принципал, тъй като притежава и контролира ресурсите, с които предоставя съответните услуги на съответните клиенти.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансиране, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Цената на сделката за изпълняваната от дружеството услуга от общ икономически интерес се формира на основание приета с Постановление на Министерския съвет Методика за определяне размера на несправедливата финансова тежест въз основа на нетните разходи, понесени от „Напоителни Системи“ ЕАД, на което със закон е възложено задължението за извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите на територията на цялата страна.

Цените за доставка на вода за В и К оператори се определят от КЕВР.

Цените за доставка на вода за напояване се определят от Съвета на директорите на Дружеството.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружество-агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисионна, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионната на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Признаците, че Дружеството е агент, включват следните елементи:

- трета страна носи основната отговорност за изпълнението на договора;
- преди или след като стоките са били поръчани от клиента, при изпращането им или при връщане на стоката не възниква риск за материалните запаси на Дружеството;
- Дружеството не разполага с правомощия за определяне на цените на стоките или услугите на другата страна и, следователно, ползата, която дружеството може да получи от тези стоки и услуги, е ограничена;
- възнаграждението на Дружеството е под формата на комисиона;

- Дружеството не е изложено на кредитен риск за вземането от клиента в замяна на стоките или услугите на другата страна.
Дружеството е агент при префактуриране на консумативи по договори за наем.

Салда по договори

Вземането представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Когато дружеството или клиента изпълняват задълженията си съгласно договора – това води до признаването на актив или пасив по договора. Те съответно се представят в отчета за финансовото състояние на дружеството.

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Като пасив по договор Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

За оставащите задължения за изпълнения, които имат очакван оставащ срок от една година или по-малко дружеството прилага практическа целесъобразна мярка съгласно параграф 121 от МСФО 15. Това изключение за оповестяване обхваща всички неизпълнени предварителни договори за продажба към края на отчетния период.

Активите по договори и вземанията от клиенти подлежат на преглед за обезценка в съответствие с изискванията на МСФО 9, като сумата от обезценката, възникваща от договори с клиенти се представя/оповестява отделно от други загуби за обезценка в отчета за всеобхватния доход или в пояснителните бележки към финансовия отчет.

Във връзка с първоначалното прилагане на МСФО 15 дружеството представя отчетените към 01.01.2018 г. задълженията по получени аванси, съгласно сключени предварителни договори като пасиви по договор с клиенти.

Б. Други приходи и доходи

Други приходи, включват операции, които са инцидентни спрямо основните дейности на Дружеството и са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

Приход	Подход за признаване
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актив от имоти, машини и съоръжения или нематериален актив в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.
Приходи от удостоверения за поливност, съгласуване на проекти, тръжни документи и др. Приходи от наеми	Приходът се признава при извършване на услугата и когато се установи правото на Дружеството да получи плащането. Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на Дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.
Излишъци на активи и ликвидация на активи Приходи от финансиране	Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците. Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като пасив и се включва в доходите през периода на полезния живот на свързания с него актив.
Приходи от застрахователни	Приходът се признава, когато се установи правото на Дружеството

събития	да получи плащането.
Приходи от неустойки	Приходът се признава, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.
Приходи от отписване на задължения	Приходите от отписване на задължения се признават, когато изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

В. Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за доходите, когато възникнат, и включват приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от дивиденди от други предприятия. Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за доходите.

Признаване на приходи от лихви

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, с изключение на финансовите активи, които са кредитно обезценени (Фаза 3), за които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (брутната балансова стойност, коригирана с провизията за очаквани кредитни загуби).

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

3.23 ФИНАНСОВИ РИСКОВЕ

Кредитен риск

Рискът, че страна по финансови инструменти - активи на Дружеството няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на Дружеството.

Ликвиден риск

Рискът, че Дружеството ще срещне трудности при изпълнението на задължения свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

Валутен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.

Лихвен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

Друг ценови риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези възникващи от лихвен риск или валутен риск) независимо от това дали тези промени са причинени от фактори специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент или от фактори влияещи върху всички подобни финансови инструменти търгувани на пазара.

Политиката на Дружеството за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Дружеството няма приета политика за хеджиране на финансовите рискове.

3.24 ЕФЕКТИ ОТ ПРОМЕНЕТЕ В ОБМЕННИТЕ КУРСОВЕ

Функционалната валута на Дружеството е български лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута на Дружеството.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на Дружеството по курсове, различни от тези при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба

или загуба за периода в който са възникнали с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена използвайки курса към датата на определяне на стойността в резултат на което се получава курсова разлика която също се признава в друг всеобхватен доход.

Дружеството прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Към 31.12.2021 г. Дружеството няма позиции в чуждестранна валута.

3.25 СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

МСФО 13 се прилага, когато друг МСФО изисква или позволява оценяване по справедлива стойност или оповестяване на оценяването по справедлива стойност.

Справедлива стойност е цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Рамката на оценяване по справедлива стойност на МСФО 13 се прилага за първоначално и последващо оценяване ако справедливата стойност се изисква или се разрешава от други МСФО.

Активи или пасиви, който се оценяват по справедлива стойност може да са някои от следните два вида: отделен актив или пасив; или

група от активи група от пасиви или група от активи и пасиви;

Дружеството оценява справедливата стойност на даден актив или пасив въз основа на евентуалните допускания на пазарните участници при определянето на цената на актив или пасив като се приема че те действат в своя максимална икономическа изгода.

При оценяването по справедлива стойност Дружеството отчита характеристиките на актива или пасива ако участниците на пазара ще ги вземат под внимание при определянето на цената на актива или пасива към датата на оценяване. Тези характеристики включват следното:

състоянието и местоположението на актива;

ограниченията, ако има такива, относно продажбата или използването на този актив;

други.

Въздействието на конкретна характеристика върху оценката се различава в зависимост от това как тази характеристика ще бъде взета предвид от пазарните участници.

Оценяването по справедлива стойност предполага, че актив или пасив се разменя в обичайна сделка между пазарни участници за продажба на актив или прехвърляне на пасив към датата на оценяване при актуалните към този момент пазарни условия.

Оценяването по справедлива стойност предполага, че сделка за продажба на актив или прехвърляне на пасив се извършва:

на основния пазар за този актив или пасив; или

при липсата на основен пазар — на най-изгодния пазар за този актив или пасив.

Ако за актив или пасив има основен пазар оценката на справедливата стойност е цената на този пазар дори ако цената на друг пазар е потенциално по-изгодна към датата на оценяване.

Справедлива стойност при първоначалното признаване

За придобит актив или поет пасив в разменна сделка цената на сделката е платената за придобиването на актива или получената за поемането на пасива. Справедливата стойност на актив или пасив е цената, получена при продажбата на актива или платена при прехвърлянето на пасива. В много случаи цената на сделката е равна на справедливата стойност. При определянето на това дали справедливата стойност при първоначалното признаване е цената на сделката Дружеството отчита фактори специфични за сделката както и за актива или пасива. Ако в друг МСФО се изисква или разрешава на Дружеството да оцени

актив или пасив първоначално по справедлива стойност и ако цената на сделката се различава от справедливата стойност Дружеството признава произтичащата печалба или загуба в печалбата или загубата освен ако в този МСФО не е посочено друго.

Методи за остойностяване

В зависимост от обстоятелствата се използват подходящи методи за остойностяване, за които има достатъчно налични данни за оценяване на справедливата стойност. Даден метод за остойностяване се използва за да се прецени цената на продажба на актив или прехвърляне на пасив в рамките на обичайна сделка между пазарни участници при актуални към датата на оценяване пазарни условия. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

Дружеството допуска използването на трите приети подхода - пазарния приходния и разходния подход, като най-често използваният е пазарният чрез метода на пазарните аналози.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по този начин, се категоризира в следната йерархия на три нива:

Ниво 1 – Използват се котиран (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Прилагат се оценъчни техники, при които се използват входящи данни, различни от директно котиран пазарни цени но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Прилагат се оценъчни техники, при които най-ниското ниво използвани входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези обекти, които се оценяват периодично по справедлива стойност, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер между нивата в йерархията на справедливата стойност в зависимост от разполагаемите и използваните входящи данни.

3.26 СЧЕТОВОДНИ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ И ПРИБЛИЗИТЕЛНИ СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и

приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети.

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

3.27 ГРЕШКИ

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на Дружеството за един или повече минали отчетни периоди, произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация която:

е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;

и

е можело при полагането на разумни усилия да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети;

Тези грешки включват ефектите от математически грешки грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС 8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Дружеството коригира със задна дата същественияте грешки от предходни периоди в първия финансов отчет одобрен за публикуване след като са открити чрез:

преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период в които е възникнала грешка; или

в случай че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период преизчисляване на началното салдо на активите пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

3.28 СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ МЕЖДУ ТЯХ

Дружеството спазва разпоредбите на МСС 24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това дали се прилага някаква цена.

3.29 Лизинг

Дружеството като лизингополучател

От 1 януари 2019 г. Дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. Ако се установи, че договорът съдържа лизинг Дружеството признава като актив с право на ползване и съответно задължение към датата, на която лизинговият актив е достъпен за използване от Дружеството за дългосрочните си лизингови договори.

Наети активи

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив.

Приемането на МСФО 16 Лизинг води до признаване от Дружеството на актив с право на ползване и на свързаните с него лизингови задължения във връзка с всички предишни оперативни лизингови договори, с изключение на онези, които са идентифицирани като договори за активи с ниска стойност или с оставащ срок на лизинг по-малко от 12 месеца от датата на първоначалното прилагане.

Дружеството е приело модифицирания ретроспективен подход, при който кумулативният ефект от приемането на МСФО 16 се признава в собствения капитал като корекция на началния баланс на неразпределена печалба за текущия период и предходните периоди не се преизчисляват.

За договори, сключени преди датата на първоначалното прилагане, Дружеството е избрало да приложи определението за лизинг съгласно МСС 17 и КРМСФО 4 и не е приложило МСФО 16 за договори, които преди това не са били идентифицирани като лизинг съгласно МСС 17 и КРМСФО 4.

Дружеството е избрало да не включва първоначалните преки разходи в оценката на актива с право на ползване за съществуващи оперативни лизингови договори към датата на първоначалното прилагане на МСФО 16, която е 1 януари 2019 г. Към тази дата, Дружеството също така е избрало подхода да признае активи с право на ползване в размер, равен на лизинговото задължение, коригирано с всички предплатени или начислени лизингови плащания, които са съществували към тази дата.

Дружеството не е извършило преглед за обезценка на активите с право на използване към датата на първоначалното прилагане. Вместо това е възприело най-последната си историческата оценка за това дали определени лизингови договори са обременяващи непосредствено преди датата на първоначалното прилагане на МСФО 16.

На датата на преминаване към новия стандарт Дружеството е възприело за определени лизингови договори, които преди са били отчитани като оперативен лизинг и са с остатъчен срок на лизинговия договор по-малък от 12 месеца или са за наем на активи с ниска стойност, да се ползва облекченото

преминаване към новия стандарт, съгласно което не се признават активи с право на ползване, а се отчита разход за лизинг по линейния метод за оставащия срок на договора. За тези лизингови договори Дружеството признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор.

За договорите за лизинг, които преди са били класифицирани като финансов лизинг, активът с правото на ползване и лизинговото задължение са оценени със същите суми към датата на първоначалното прилагане на стандарта, с които са били съгласно МСС 17 непосредствено преди датата на първоначалното прилагане.

Повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг се прави единствено при промяна в реда и условията на договора.

Активите и пасивите, произтичащи от лизинг, първоначално се оценяват на база настояща стойност.

Задълженията за лизинг включват нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксирани плащания (включително по същество фиксирани плащания), намалена с всички вземания за стимули за лизинг;
- променлива лизингова вноска, която се основава на индекс или лихва, първоначално измерена с помощта на индекса или курс към датата на започване;
- суми, които се очаква да бъдат изплатени от Дружеството при гаранции за остатъчна стойност;
- цена на упражняване на опция за покупка, ако Дружеството има основание да използва тази опция, и
- плащания на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява факта, че Дружеството, упражнява тази опция.

Лизинговите плащания, които се извършват при разумно определени опции за удължаване, също се включват в оценяването на пасива.

Лизинговите плащания се дисконтират, като се използва лихвеният процент, включен в лизинговия договор.

Ако този лихвен процент не може да бъде непосредствено определен се използва диференциален лихвен процент на лизингополучателя, който е процентът, който отделният лизингополучател би трябвало да плати, за да получи средства, необходими за получаване на актив с подобна стойност към актива с право на ползване в подобна икономическа среда със сходни условия, сигурност и условия.

В дружеството към момента няма такива активи.

Дружеството може да бъде изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Корекция на лизинговото задължение се извършва когато:

Срокът на лизинга се е променил. Промяната се оценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.

Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент. Промяната се оценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменен дисконтов процент.

Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг. В този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва дисконтов процент към действителната дата на изменението.

Лизинговите плащания се разпределят между главни и финансови разходи. Финансовите разходи се начисляват в печалбата или загубата през лизинговия период, така че да се получи постоянен периодичен процент на лихва върху остатъка от пасива за всеки период.

Активите с право на ползване се оценяват по цена на придобиване, включваща следното:

- сумата на първоначалното оценяване на лизинговото задължение;
- всякакви лизингови плащания, направени към или преди датата на започване, намалени с получените стимули за лизинг;
- всички първоначални директни разходи и
- разходи за възстановяване.

Активите с право на ползване обикновено се амортизират през по-краткия срок на годност на актива и срока на лизинга на линейна база. Ако Дружеството има основание да използва опция за покупка, активът с право на ползване се амортизира през полезния живот на основния актив. Те се тестват за обезценка по реда на МСС 36.

Дружеството приема праг за признаване на активи с право на ползване от 10,000 лева като се взема предвид цената на актива като нов.

Дружеството е приело политика да представя в отчета за финансовото състояние активите с право на ползване в същата позиция, в която съответните основни активи щяха да бъдат представени, ако бяха собствени, а за пасивите по лизинга, оповестява в кои позиции в отчета за финансовото състояние включват тези пасиви.

В отчета за доходите Дружеството представя лихвените разходи за пасиви по лизинга отделно от амортизационните отчисления за активите с право на ползване.

В отчета за паричните потоци лизингополучателят класифицира:

Дългосрочните лизингови плащания по частта от главницата на пасива по лизинга в рамките на дейностите по финансиране; по частта от лихвата на пасива по лизинга, като за изплатените лихви се прилагат изискванията в МСС 7 Отчети за паричните потоци; и

краткосрочните лизингови плащания, плащанията за лизинг на активи с ниска стойност и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на пасива по лизинга в рамките на оперативните дейности

Дружеството като лизингодател

Дружеството продължава да класифицират всички лизингови договори като прилагат същият класификационен принцип като този в МСС 17 и да разграничава два вида лизинг: оперативен и финансов.

Приходите от оперативен лизинг, когато дружеството е лизингодател, се признават като доходи на линейна база през срока на лизинговия договор. Дружеството не се нуждае от корекции в отчитането на активи, държани като лизингодател в резултат от приемането на новия лизингов стандарт.

Дружеството сключва лизингови договори като лизингодател във връзка с някои свои нетекущи активи.

3.30 СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития);

и

такива, които са показателни за условия възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Дружеството коригира сумите, признати във финансовите отчети за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Дружеството не коригира сумите признати във финансови отчети за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, Дружеството оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

естеството на събитието;

и

приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление че такава оценка не може да бъде направена.

3.31 Разходи по заеми

Дружеството прилага МСС 23 относно разходите по заеми.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив.

Другите разходи по заеми се признават като разход.

Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиждана употреба или продажба.

Разходите по заеми се капитализират като част от стойността на актива, когато съществува вероятност че те ще доведат до бъдещи икономически ползи за Дружеството и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по заеми, които могат да бъдат пряко отнесени към придобиването, строителството или производството на даден отговарящ на условията актив, са онези разходи по заеми които биха били избегнати ако разходът по отговарящия на условията актив не е бил извършен.

Дружеството капитализира разходите по заеми като част от стойността на отговарящия на условията актив на началната дата на капитализация.

Началната дата на капитализацията е датата на която Дружеството за първи път удовлетвори следните условия:

- извърши разходите за актива;
- извърши разходите по заемите;

както и

- предприеме дейности, необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Дружеството преустановява капитализирането на разходите по заеми за дълги периоди, през които е прекъснато активното подобрене на отговарящ на условията актив.

Дружеството прекратява капитализацията на разходите по заеми когато са приключени в значителна степен всички дейности необходими за подготвянето на отговарящия на условията актив за предвижданата употреба или продажба.

3.32 Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от Дружеството;

или

настоящо задължение, което произлиза от минали събития но не е признато защото:

не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси съдържащи икономически ползи;

или

- сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от Дружеството.

Условните активи и пасиви не се признават.

3.33 Отчет за паричните потоци

Дружеството е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

3.34 Отчет за промените в собствения капитал

Дружеството представя отчет за промените в собствения капитал показващ:

- обща сума на всеобхватния доход за периода;
- за всеки компонент на собствения капитал ефектите от прилагане със задна дата или преизчисление със задна дата, признати в съответствие с МСС 8; както и
- за всеки компонент на собствения капитал изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода като се оповестяват отделно промените в резултат от:
 - печалба или загуба;
 - друг всеобхватен доход; както и
 - сделки със собствениците в качеството им на собственици като показва отделно вноските от и разпределенията към собствениците.

4. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

1.1 ИМОТИ, МАШИНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

	Земи и сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
Отчетна стойност							
Салдо към 31.12.2019	51 286	77 587	9 665	5 992	1 598	105	146 233
Постъпили	1772	264	166	33	59	68	2 362
Излезли	(1230)	(196)	(755)	(85)	(37)	(71)	(2 374)
Салдо към 31.12.2020	51 828	77 655	9 076	5 940	1 620	102	146 221
Постъпили	483	2 310	540	34	21	112	3 500
Обезценка на активи		(1 302)					(1 302)
Излезли	(127)	(78)	(146)	(14)	(33)	(83)	(481)
Салдо към 31.12.2021	52 184	78 585	9 470	5 960	1 608	131	147 938
Амортизация							
Салдо към 31.12.2019	15 736	44 251	8 496	5 850	1495	-	75 828
Постъпили	793	2034	135	53	33		3 048
Излезли	(706)	(111)	(754)	(85)	(34)		(1690)
Салдо към 31.12.2020	15 823	46 174	7 877	5 818	1494	-	77 186
Постъпили	744	2043	221	57	35		3 100
Излезли	(80)	(54)	(124)	(14)	(31)		(303)
Салдо към 31.12.2021	16 487	48 163	7 974	5 861	1498	-	79 983
Балансова стойност							
Балансова стойност към 31.12.2020	36 005	31 481	1 199	122	126	102	69 035
Балансова стойност към 31.12.2021	35 697	30 422	1 496	99	110	131	67 955

Имоти, машини и съоръжения включват: съоръжения и оборудване които са преоценени при преминаване към МСФО като преоценената стойност е възприетата за намерена стойност на формираният резерв първоначално е отчетен в данъчния амортизационен план и впоследствие през 2009 г. е отписан от данъчната балансова стойност съгласно изискванията на законодателство. В резултат на това е формиран отсрочен данъчен пасив за разликата между счетоводната и данъчната балансова стойностна амортизируемите активи.

През периода не са отчетени обезценки на имоти машини и съоръжения в резултат на извършен тест за обезценка на същите. Ръководството е преценило, че не са налице индикации за обезценка към 31.12.2021 г. тъй като от изготвените оценки за определяне на справедливите стойности на част от активите от независими външни оценители е видно, че справедливите стойности са по- високи от балансовите стойности на активите.

През 2021 година е заведен актив Напоителен канал Г. Дамяново вследствие приключил съдебен спор относно изграждане на актив на "Напоителни системи" ЕАД от "Лопушна Енерджи" ООД. Активът е заведен със стойност 1 628 364 лв. и в резултат на оценка за неговото бъдещо използване, както и оценка от лицензиран оценител е направена обезценка в размер на 1 302 691 лв.

През ноември 2018 г. "Напоителни системи" ЕАД е сключило договор за банков кредит с Инвестбанк АД. Кредитът е обезпечен с дълготрайни материални активи с балансова стойност 844 х.лв., ипотекирани в полза на банката и пазарна стойност 20 355 хил.лв. в т.ч. 4 бр. язовири с обща пазарна стойност 4 380 хил.лв..

За част от активите дружеството не разполага с валиден документ за собственост към датата на съставяне на настоящия финансов отчет. Това са земи на стойност 4 136 х.лв. и сгради с балансова стойност 955 х.лв., заедно със съоръженията към тях с балансова стойност 5 604 хил.лв.

Активи с отчетна стойност в размер на 17 998 хил.лева са напълно амортизирани, но продължават да се ползват в дейността на дружеството. Тяхната структура е както следва:

- сгради - 1 669 хил.лв.
- съоръжение – 2 378 хил.лв.
- машини – 6 835 хил.лв.
- транспортни средства – 5 693 хил.лв.
- стопански инвентар и оборудване – 710 хил.лв.
- компютърна техника – 554 хил.лв.
- други активи – 158 хил.лв.
- трайни насаждения – 1 хил.лв.

Дружеството притежава собствени активи, невключени в стопанския оборот в размер на 10 564 хил.лв. към 31.12.2021 г. на стойност както следва: земи 4 151 хил.лв., сгради 2 310 хил.лв., съоръжения 4 092 хил.лв. и други активи за 11 хил.лв.

"Напоителни системи" ЕАД стопанисва, поддържа и експлоатира 19 бр. комплексни и значими язовири публична държавна собственост, които се отчитат задбалансово със стойност 16 582 хил.лв.

Дружеството стопанисва публични активи по договор № РД 50-23 от 05.04.2019 г. за извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите, експлоатация и поддръжка на водостопански системи и съоръжения – публична държавна собственост също отчитани задбалансово със стойност 43 806 хил.лв.

Използваните в дейността на дружеството ДМА под стойностен праг са с отчетна стойност 852 хил.лв. и балансова стойност 171 хил.лв. както следва:

- сгради с балансова стойност 25 хил.лв.
- съоръжения с балансова стойност 142 хил.лв.
- машини с балансова стойност 4 хил.лв.

Бракуваните неликвидирани ДМА, които се отчитат задбалансово, са в размер на 366 хил.лв.

Капитализираните разходи към 31.12.2021г. са в размер на 131 хил.лв. и включват:

- Разходи за придобиване на ДМА по стопански начин (ремонт на административни сгради, стопански сгради, водохващания, основен ремонт на преливници, сондажи, основен ремонт на тръбопроводи в резултат на аварии) – 123 хил.лв.
- Разходи за придобиване на ДМА с покупка (ремонт на покрив на административна сграда) – 8 хил.лв.

1.2. ДЪЛГОТРАЙНИ НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност			
Салдо към 31.12.2019	175	7	182
Постъпили	15	0	15
Излезли	(6)	0	(6)
Салдо към 31.12.2020	184	7	191
Постъпили	0	0	0
Излезли	0	0	0
Салдо към 31.12.2021	184	7	191
Амортизация			
Салдо към 31.12.2019	175	7	182
Постъпили	1	0	1
Излезли	(6)	0	(6)
Салдо към 31.12.2020	170	7	177
Постъпили	8	0	8
Излезли	0	0	0
Салдо към 31.12.2021	178	7	185
Балансова стойност			
Балансова стойност към 31.12.2020	14	0	14
Балансова стойност към 31.12.2021	6	0	6

Активи с отчетна стойност в размер на 176 хил.лева са напълно амортизирани. Част от тях продължават да се ползват в дейността на дружеството. По голяма част подлежат на преглед за бракуване и отписване, което изисква преценка на специалисти. Тяхната структура е както следва:

- програмни продукти – 133 хил.лв.
- лицензи – 43 хил.лв.

През периода не са отчетени обезценки на нематериални активи.

1.3. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

Дружеството отчита като инвестиционни имоти активи, които се отдават под наем и ще продължат да се използват само за отдаване под наем.

Към 31.12.2021 година тези активи са :

№	Клон	Обект	Стойност в лева към 31.12.2020 г.	Стойност в лева към 31.12.2021 г.
1	Бургас	Сграда Риб. Хижа към яз. Порой	63 252	29 500
2	Среден Дунав	кантон яз. Морун	157 590	148 400
3	Струма-Места	ПС Бураново/сграда,пс,кантон,стая помпиер	48 910	34 500
4	Струма-Места	ПС с. Тополница местност Мерата	12 850	12 300
5	Клон София	сгради ул."Ладоба" София	369 970	331 200
		Общо	652 572	555 900

	Земи	Сгради	Съоръжения	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 31.12.2020	105	547	0	652
Резултат от оценка по справедлива стойност	(1)	(95)		(96)
Салдо към 31.12.2021	104	452		556

Съгласно счетоводната политика към края на всеки отчетен период дружеството прави оценка по справедлива стойност на инвестиционните имоти. Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31.12.2021 г. е 556 х.лв и е определена на база експертни оценки от лицензиран оценител, в която са оценени отделно земи и сгради. Оценките са предназначени да дадат обективна и безпристрастна преценка относно справедливата стойност на инвестиционните имоти в съответствие с изискванията на МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност във връзка с МСС 40 Инвестиционни имоти. За извеждане на справедливата стойност са приложени Пазарният подход чрез Метода на сравнимите сделки и Приходен подход чрез Метод на капитализация на приходите. Определянето на справедливата стойност на оценените обекти е извършено при съблюдаване на концепцията за най- добра и ефективна употреба към датата на оценката.

№	Клон	Обект	Стойност в лева към 31.12.2021 г.	Приложени методи за оценка	Годишен наем по договори
1	Бургас	Сграда Риб. Хижа към яз. Порой	29 500	пазарен и приходен	2268
2	Среден Дунав	Кантон яз. Морун	148 400	пазарен	1320
3	Струма-Места	ПС Бураново/сграда,пс,кантон,стая помпиер	34 500	приходен	1700
4	Струма-Места	ПС с. Тополница местност Мерата	12 300	пазарен	837
5	Клон София	Сгради ул."Ладоба" София	331 200	пазарен и приходен	27000
		Общо	555 900		30968

Към 31.12.2021 г. два от договорите за наем са изтекли или прекратени. Дружеството е в процедура по търсене на нови наематели за обектите в клон Струма – Места и клон Среден Дунав.

1.4 ТЕКУЩИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА ПО МСФО 5

През 2021 г. са извършени продажби на голяма част от активите, държани за продажба. Част от активите за продажба са свързани с взето решение за замяна на дълг срещу собственост с държавните горски предприятия. С Решение № 88 от 01.02.2021 година на Министерския съвет е дадено съгласие за тази замяна и през 2021 година продажбите са осъществени. Част от активите, класифицирани като държани за продажба не са продадени през 2021 година заради бавни процедури. Документацията се преработва при смяна на управител на клон, промени в състава на СД, промени в Министерство на земеделието. През изминалата година имаше много такива промени, а през част от годината са забавени вписвания в ТР.

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Общо	157	2 319
Земи	96	1 444
Сгради	53	800
Съоръжения	8	75

1.5 МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Материали в т.ч. /нето/	1 126	1 380
Основни материали	781	893
Резервни части	179	193
Горива и смазочни материали	75	68
Спомагателни материали	33	60
Други материали	731	745
Обезценка на материали	(673)	(579)
Продукция /нето/	151	13
Продукция	151	13
Стоки /нето/	0	1
Стоки	0	1
Незавършено производство	0	19
Биологични активи /нето/	0	2
Биологични активи	0	2
Общо	1 277	1 415

Към 31.12.2021 г. са обезценени материални запаси на стойност 468 х.лв. в клон Черно море и на стойност 205 х.лв. в клон София.

През 2021 г. дружеството отчита загуба от обезценка на материални запаси в размер на 94 х.лв., във връзка с извършения преглед на тяхната нетна реализируема стойност.

Съществена част от обездвижените материални запаси представляват резервни части, обезпечаващи спешни аварийни нужди и текущи ремонти. Поради тяхната специфика, дружеството счита, че същите не са загубили тяхната стойност към датата на финансовия отчет.

Към 31.12.2020 година дружеството отчита като незавършено производство разходи за зарибяване на воден обект в клон Черно море в размер на 19 х.лв. Биологичният актив съгласно МСС 41 се оценява при първоначалното признаване и към датата на всеки баланс по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба. В ГФО за 2020 г. е представен по историческа цена на база направени разходи за него. Тъй като процесът е стартирал през 2020 г. и е в самото начало и сумата е несъществена, биологичният актив не е представен по справедлива стойност към 31.12.2020 г. Продукцията, която ще бъде заприходена ще се оценява по справедлива стойност в момента на нейното оценяване, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба.

Към 31.12.2021 година дружеството отчита продукция на риба в размер на 145 х.лв. в резултат на зарибяване в язовир Смолница от клон Черно море. Продукцията е оценена по справедлива стойност, намалена с разходите.

За определяне на наличното количество риба са приложени:

- Метод чрез прираст на зарибителния материал – с тежест 50%
- Метод чрез уговяване в пъти – с тежест 50%

В структурата на продукцията от риба се включват:

Вид биологичен актив за потребление	средно количество в кг	цена 1 кг в лв.	пазарна ст-ст
шаран	26 876	4,9	131 694
толстолоб	3 557	2,6	9 248
амур	1 452	3	4 356
общо	31 885		145 298

1.6 ТЕКУЩИ ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Вземания от свързани лица	7 229	12 580
Вземания по ОПВВВ	7 162	12 580
Вземания от МКВП	67	
Вземания по продажби /нето/	2 302	2 749
Вземания по продажби	6 728	6 920
Обезценка на вземания по продажби	(4 426)	(4 171)
Вземания по предоставени аванси	446	551
Вземания по предоставени аванси	574	551
Обезценка на вземания по аванси	(128)	
Вземания по съдебни спорове /нето/	24	21
Вземания по съдебни спорове	3 042	3 077
Обезценка на вземания по съдебни спорове	(3 018)	(3 056)
Други текущи вземания	2 594	2 378
Вземания по липси и начети	86	84
Вземания по неразпределени суми в ЧСИ	2 205	2 175
Предоставени гаранции и депозити	15	23
Вземания по застраховане		
Предплатени разходи	22	21
Разчети по банкови такси	23	24
Други вземания	243	51
Общо	12 595	18 279

Обезценката на вземанията е отчетена в съответствие с МСФО 9.

Приложен е моделът на очакваните кредитни загуби, като вземанията са структурирани в четири портфейла. Направен е анализ на историческите данни за възрастовата структура на нововъзникнали вземания по продажби и генерирана загуба и е определен историческия процент на загуба за 2019 и 2020 години по портфейли и групи просрочия. Изчислените показатели са осреднени. Изчислените показатели не са коригирани с прогнозни макроикономически показатели, тъй като тъй като в средносрочните прогнози на ЕК не се очакват промени, които биха довели до съществени влияния. Приложени са изчислените показатели за историческия процент на загуба към данните за възрастовата структура на вземанията за изследвания период. Съдебни и присъдени вземания са обезценени 100% , с изключение на вземания по изпълнителни дела, за които има наложени възбрани и обезпечения.

1.7 ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Парични средства в брой	135	22
в лева	135	22
Парични средства в разплащателни сметки	778	158
в лева	778	158
Общо	913	180

Дружеството е преценило, че няма основание за обезценка на паричните средства. Тези средства са използвани за текущата дейност в следващия месец преди изготвянето на ГФО.

1.8 СОБСТВЕН КАПИТАЛ

1.8.1. Основен капитал

Акционерен капитал	31.12.2021 г.				31.12.2020 г.			
	Брой акции	Стойност лв	Платени лв	% Дял	Брой акции	Стойност лв	Платени лв	% Дял
Министерство на земеделието	25497281	25497281	25497281	100%	25497281	25497281	25497281	100%
Общо:	25497281	25497281	25497281	100%	25497281	25497281	25497281	100%

1.8.2. Резерви

Имоти, машини и съоръжения включват активи, които са преоценени в предходни периоди при преминаване към МСФО като преоценената стойност е приета за намерена стойност. Поради това и предвид отписването на формираните резерви от данъчната балансова стойност на амортизируемите активи през предходни периоди в съответствие с действащото законодателство първите са представени в отчета за финансово състояние ведно с другите резерви. Резервът от преоценената стойност на активите при преминаване към МСФО е в размер на 21 986 хил.лв. към 31.12.2021 г., респективно към 31.12.2020 г. Формираните от дружеството други допълнителни резерви са в размер на 6 551 хил.лв. към 31.12.2021 г., респективно към 31.12.2020 г.

10.8.3. Финансов резултат

Дружеството отчита финансов резултат за текущата година печалба в размер на 56 хил.лв. Резултатът за предходната година е в размер на 518 хил.лв.

1.9 ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ, КРЕДИТИ И ЛИЗИНГ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по дългосрочен заем	6 635	7 777
Общо	6 635	7 777

През 2018 година "Напоителни системи" ЕАД сключва договор за дългосрочен заем с Инвестбанк АД. Целта е да се погасят задълженията към Националната агенция за приходите и по изпълнителни дела, в т.ч. към частни съдебни изпълнители. Тази мярка е насочена към намаляване на разходи за лихви, такси и разноски. Кредитът е обезпечен с ДМА, описани към точка 4.

Кредитна институция	дата на договор за заем	Договорена сума в х.лв.	лихвен процент	падеж
Инвестбанк АД	28.11.2018	10 000	1 м. EURIBOR+2.7 пункта, но не по- малко от 3.2% в/у усвоената част	26.11.2028

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по лизингов договор	260	20
Общо	260	20

През 2019 година "Напоителни системи" ЕАД сключва лизингов договор за покупка на автомобил за срок от 60 месеца. През 2021 година е сключен лизингов договор за покупка на 3 броя багери.

1.10 НЕТЕКУЩИ ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по доставки	0	343
Други нетекущи задължения	0	75

Задължения за обезщетения и неустойки	0	75
Общо	0	418

Посочените нетекущи търговски задължения за 2020 г. са по силата на сключено споразумение с ЧЕЗ Електро България АД за разсрочване на задължения по извършени доставки на ел.енергия. Задълженията са погасени до март на 2022 година.

1.11 НЕТЕКУЩИ ПРОВИЗИИ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	1 650	1 489
Общо	1 650	1 489

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	1 489	1 487
Разход за лихви	9	3
Разход за текущ стаж	585	479
Извършени плащания през периода	(422)	(435)
Актьорска печалба/загуба призната през периода	(11)	(45)
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	1 650	1 489
Задължение признато в баланса към 31 декември	1 650	1 489

Провизиите за дългосрочни доходи на персонала са отределени в Актьорски доклад, който има цел да определи степента на финансиране на поетите задължения към персонала на дружеството. Докладът съдържа резултата от изчисление на настоящата стойност на задълженията за плащане на дефинирани доходи на персонала, съгласно Кодекса на Труда към 31.12.2021 г., изчисление на разхода за текущ стаж и общия разход, който следва да се признае в ОД по отношение на дефинираните доходи на персонала, и размерът на нетното задължение, което трябва да се признае в счетоводния баланс по отношение на дефинираните доходи на персонала към 31.12.2021 г. Задълженията към персонала включват настоящата стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал при настъпване на пенсионна възраст. Изпълнението на заданието е основано на актьорски техники и методи - Кредитния метод на прогнозираните единици.

При определяне на стойността към 31.12.2021 г. са направени следните актьорски предположения:

- Смъртност – използвана е таблица за смъртност, базирана на общата смъртност на населението в България: Б 2018-2020;
- Процент на отпадания (темп на текучество) – ежегоден процент в размер на 16.55 %, определен на база статистика на Дружеството за периода 2017 г. – 2021 г.;
- Дисконтов фактор – 0,5804% към 31.12.2021 г. Избраният дисконтиращ лихвен процент е определен на база на публикуваната информация от КФН за максимално допустимата техническа лихва по дългосрочни застраховки „Живот“;
- Очакваният среден ежегоден ръст на брутната заплата е определен на 0.6% в следващите години на база исторически данни на дружеството.

1.12 ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Временна разлика	31 декември 2021		Движение на отсрочените данъци за 2021				31 декември 2020	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаление		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизируеми активи/Разлика между балансови стойности САП и ДАП/	12 417	1 241	166	17			12 251	1 225
Амортизируеми активи – преценка на инвестиционни имоти	528	53			(427)	(43)	955	95
Общо пасиви:	12 945	1 294	166	17	(427)	(43)	13 206	1 320

Отсрочени данъци (нето)								
компенсирано	(12 945)	(1 294)	166	17	(261)	(26)	(13 206)	(1 320)

НЕПРИЗНАТИ ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ

Временна разлика	31 декември 2021		Движение на отсрочените данъци за 2021				31 декември 2020	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаление		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Обезценка вземания	7 572	757	530	53	(185)	(19)	7 227	723
Компенсирани отпуски	657	66	416	42	(385)	(38)	626	62
Загуба	0	0			(2 374)	(237)	2 374	237
Доходи на физ. лица	304	30	304	30	(106)	(11)	106	11
Провизии	2 823	282	1 602	160	(340)	(34)	1 561	156
Дългосрочни доходи	1 650	165	161	16			1 489	149
Обезценка материални запаси	673	67	94	9			579	58
Общо активи:	13 679	1 367	3 107	310	(3 390)	(339)	13 962	1 396

През 2021 година Дружеството е усвоило натрупаните данъчни загуби от предходни години в пълен размер, в резултат на което данъчният финансов резултат по годишна данъчна декларация за 2021 е нулев и не се дължи корпоративен данък.

1.13 БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ ДЪРЖАВАТА - НЕТЕКУЩИ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Безвъзмездни средства свързани с активи	703	735
Общо	703	735

Безвъзмездните средства свързани с активи касаят предоставени средства под формата на финансиране за реконструкция и модернизация на съществуващи активи през 2008 г. , основен ремонт на съществуващ актив през 2006 г. и изграждане на бент през 2005 г. Ползният живот на тези активи е определен на 50 години и амортизационните отчисления на тези активи съответстват на текущо признаваните приходи от финансираня.

1.14 КРАТКОСРОЧНИ ЗАЕМИ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по кредити към свързани лица	559	6 877
Задължения по лихви по кредити към свързани лица	8	492
Задължения по овърдрафт	2 992	2 870
Текущи задължения по лизинг	95	8
Текуща част от дългосрочен заем	1 122	1 121
Краткосрочен заем по споразумение	0	1 859
Общо	4 776	13 227

През ноември 2018 г. "Напоителни системи" ЕАД сключва договор за банков кредит с Инвестбанк АД, който съдържа възможност за овърдрафт в размер до 3 млн. лв. при същите условия на договорения дългосрочен кредит.

През 2020 година "Напоителни системи" ЕАД сключва две споразумения за краткосрочен заем с Инвестбанк АД във връзка с изкупени от банката задължения на дружеството към фирми. Споразуменията са сключени без задължение за плащане на лихва и сумите са погасени през септември на 2021 година.

Задължения по кредити към свързани лица

Предприятие кредитор	Дълг към 31.12.2021	Лихви към 31.12.2021	Общо към 31.12.2021	Дълг към 31.12.2020	Лихви към 31.12.2020	Общо към 31.12.2020
Югозападно държавно предприятие	40	0	40	2 483	176	2 659
Югоизточно държавно предприятие	0	0	0	2 000	142	2 142
Южноцентрално държавно предприятие	499	4	503	2 374	170	2 544
Земинвест ЕАД	20	4	24	20	4	24
Общо	559	8	567	6 877	492	7 369

С Решение № 88 от 01.02.2021 година на Министерския съвет е дадено съгласие за погасяване на дълга чрез прехвърляне правото на собственост върху активи на Дружеството. Във връзка с тази замяна, извършена през 2021 година са намаляли значително задълженията към държавните предприятия.

Кредитор	Лихвен % по договор	Начислена лихва за периода 2021 година
Южноцентралнодържавнопредприятие	1%	12
Югозападнодържавнопредприятие	1%	7
Югоизточнодържавнопредприятие	1%	6
Земинвест ЕАД	1%	
Общо начислена лихва за периода		25

1.15. ТЕКУЩИ ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по доставки	3 150	4 874
Задължения по получени аванси	526	577
Пасиви по договори с клиенти /задължения по получени аванси/	118	62
Други текущи задължения	6 843	4 223
Задължения по гаранции и депозити	364	364
Задължения за обезщетения и неустойки	727	925
Такси водовземане - МОСВ	2 291	2 260
Присъдени задължения	3 226	130
Други задължения	235	544
Общо	10 637	9 736

През 2021 година е загубено дело с "Лопушна енерджи" ООД по което е начислено задължение в размер на 3 226 х.лв.

17. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Данък върху добавената стойност	341	250
Данък върху доходите на физическите лица	200	417
Данък върху разходите	1	2
Местни данъци и такси	236	242
Общо	778	911

18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛ

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължение към персонал	2 298	1 949
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	552	526
Задължение към социално осигуряване	656	646

в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	105	100
Общо	2 954	2 595

В сумата на задълженията към персонала са включени задълженията към персонал по трудови договори, по договори за управление и контрол на Съвета на директорите, на членовете на членовете на одитния комитет и на управителите на клоновете, като и задължения към лица, наети по граждански договори. Структурата на тези задължения е:

Вид задължение	Към персонал	Към осигурители
Персонал по трудови договори	1 490	501
СД, ИД и управители	185	46
Одитен комитет	58	2
Извънтрудови задължения	13	2
Неизползвани отпуски	552	105
Общо	2 298	656

1.18 Текущи провизии

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Провизии за правни задължения в т.ч.	1 580	1561
Провизии за неустойки по търговски договори		86
Провизии за съдебни дела	1 580	1475
Общо	1 580	1 561

През 2021 г., на база на преценката на юристите на дружеството, са начислени провизии за съдебни дела, по които дружеството е страна и за които има вероятност да претърпи загуби в размер на 1 580 х.лв. Част от тези провизии кореспондират с незакрити разчети с частни съдебни изпълнители, които не са изпратили удостоверения за получени и разпределени от тях средства по изпълнителни дела или са изпратили удостоверения с непълни и неточни данни. Въпреки, че по-голяма част от плащанията по изпълнителни дела са направени в началото на 2019 година дружеството има затруднения да получи от редица частни съдебни изпълнители коректна информация, с която да отчетат получените от тях средства, поради това провизираните суми по тях остават незакрити към 31.12.2021 г.

1.19 Безвъзмездни средства предоставени от държавата – текущи

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Безвъзмездни средства свързани с активи	31	31
Безвъзмездни средства свързани с приходи	427	427
Общо	458	458

2. Отчет за доходите

2.1 Приходи

2.1.1 Приходи от договори с клиенти

Приходите са реализирани изцяло на територията на Република България.
 Приходите от договори с клиенти по видове сегменти включват:

Вид приход	2021 г.	2020 г.
Продажби на продукция в т.ч.	5	26
Продажби на дървесина	4	26
Продажба на риба	1	
Продажби на услуги в т.ч.	34 811	33 964
Приходи от ОПВВВ	14 583	16 565
Напояване	10 985	10 717

“НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ” ЕАД

Приложения към финансов отчет
за годината, завършваща на 31.12.2021 г.

Промислена вода	6 947	5 852
Отвеждане на отпадни води	493	492
Други услуги	121	168
Приходи за обекти, финансирани от МКВП	1 682	170
Общо	34 816	33 990

Салда по договори
Търговски вземания

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Вземания от свързани лица	7 229	12 580
Вземания ОПВВВ	7 162	12 580
Вземания от МКВП	67	
Вземания по продажби /нето/	2 302	2 749
Вземания по продажби	6 728	6 920
Обезценка на вземания по продажби	(4 426)	(4 171)
Вземания по предоставени аванси	446	551
Вземания по предоставени аванси	574	
Обезценка на вземания по аванси	(128)	

Към 31.12.2021 г. балансовата стойност на пасиви по договори, представляващи задължения по предоставени аванси е в размер на 118 х.лв.

Договорите, свързани с приходи в "Напоителни системи" ЕАД се изпълняват в рамките на една година.

Цената на сделката за изпълняваната от дружеството услуга от общ икономически интерес се формира на основание приета с Постановление на Министерския съвет Методика за определяне размера на несправедливата финансова тежест въз основа на нетните разходи, понесени от „Напоителни Системи“ ЕАД, на което със закон е възложено задължението за извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите на територията на цялата страна.

Цените за доставка на вода за В и К оператори се определят от КЕВР.

Цените за доставка на вода за напояване се определят от Съвета на директорите.

През 2021 г. дружеството не отчита активи, възникващи от разходи по договори.

2.1.2. Други приходи и доходи

Вид приход	2021 г.	2020 г.
Продажби на услуги в т.ч.	2 733	2 514
Наеми	1 506	1 339
Удостоверения за поливност	984	1 017
Търговска дейност	7	9
Проекти съгласуване	57	34
Изготвяне на становище	77	
Други услуги	102	115
Други приходи в т.ч.	1 572	4 878
Излишъци на материални запаси и ИМС	1 058	4 088
Приходи от изпълнителни дела	20	83
Отписани задължения	62	234
Намаляване на обезценки		113
Такса паркинг	21	16
Продажби на талони за риболов	29	33
Неустойки	192	180
Продажба на тръжни документи	8	22
Продажби на материали	0	43
Приходи от риба	122	
Други	60	66
Общо	4 305	7 392

2.1.3. Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата

Вид приход	2021 г.	2020 г.
Безвъзмездни средства, свързани с активи	31	31
Безвъзмездни средства, свързани с приходи	25	20
Финансиране по програма	105	
Общо	161	51

С постановление № 201 от 2011 г. е прието решение за предоставяне на бюджетни средства за възстановяване на хидромелиоративна инфраструктура, за отводнителни и напоителни полета, за предпазване на земеделски земи от заливане и за предотвратяване на бедствия и аварии във връзка със строителството на обект Автомагистрала „Тракия (А-4) Оризово-Бургас“, участък ЛОТ 4 „Ямбол-Карнобат“ от км. 276+200 до км. 325+280. Съгласно споразумение с Министерството на земеделието, храните и горите „Напоителни системи“ ЕАД изпълнява посочения обект. Постановление № 201 от 14.07.2011 г. на Министерския съвет е свързано с финансиране на разходи за текущата дейност, по конкретно мероприятия за предпазване на магистралата, доколкото тя се пресича от хидромелиоративни съоръжения. Тези мероприятия са част от основната дейност на дружеството по напояване, отводняване и управление на собствени имоти. Плащанията се извършват от акредитивна сметка от Министерството на земеделието директно на изпълнителя.

2.2. РАЗХОДИ

2.2.1 Разходи за материали

Вид разход	2021 г.	2020 г.
Ел. енергия	2 408	1 428
Горивни и смазочни материали	1 213	1 128
Основни материали	307	596
Резервни части	39	207
Офис материали и консумативи	36	59
Гуми	26	64
Спомагателни материали	95	71
Активи под праг на същественост	28	144
Работно облекло	58	14
Топлоенергия	25	38
Вода	20	23
Рекламни материали	14	2
Други материали	81	56
Общо	4 350	3 830

2.2.2 Разходи за външни услуги

Вид разход	2021 г.	2020 г.
Подизпълнители	2 367	1 544
Данъци и такси	545	595
Охрана	409	393
Консултански и други договори	218	237
Ремонт и поддръжка	96	166
Наета механизация	12	153
Съобщителни услуги	338	330
Нает транспорт	12	21
Граждански договори и хонорари	120	129
Абонаменти	64	35
Застраховки	111	81
Наеми	39	35
Нотариални и съдебни такси	150	139

Одиторски услуги	64	64
Трудова медицина и медицинско обслужване	76	84
Реклама	7	29
ГТП	9	12
Изготвяне на документи за собственост	48	77
Такса водоползване	1085	668
Други разходи за външни услуги	97	117
Общо	5 867	4 909

2.2.3. РАЗХОДИ ЗА АМОРТИЗАЦИИ

Вид разход	2021 г.	2020 г.
Разходи за амортизации на	3 108	3 048
дълготрайни материални активи	3 100	3 048
дълготрайни нематериални активи	8	1
Общо	3 108	3 049

2.2.4 РАЗХОДИ ЗА ЗАПЛАТИ И ОСИГУРОВКИ НА ПЕРСОНАЛА

Разходи за:	2021 г.	2020 г.
Разходи за заплати	20 753	20 562
Разходи за осигуровки	4 078	4 066
Социални разходи по КТД	1 560	1 629
Общо	26 391	26 257

2.2.5 Други разходи

Вид разход	2021 г.	2020 г.
Разходи за брак	94	16
Разходи за командировки	38	44
Разходи за глоби и неустойки	33	37
Разходи по съдебни и изпълнителни дела	1 749	633
Разходи за обезценка на ДМА	1 303	
Корекции на приблизителна оценка на вземането по ОПВВВ за минали години		443
Разходи представителни	11	20
Разходи за предпазна храна	3	5
Разходи за лихви по търговски сделки	351	481
Разходи за лихви по държавни вземания	163	297
Провизии по съдебни дела	359	916
Разходи от обезценка на материални запаси	94	205
Отрицателна разлика от преоценка на инвестиционни имоти	96	
Други разходи	1	5
Общо	4 295	3 102

2.2.6 Балансова стойност на продадени активи изменения на запаси от продукцията капитализирани разходи и други

Вид разход	2021 г.	2020 г.
Балансова стойност на продадени активи /нето/		
Балансова стойност на продадени активи		14
Изменение на запасите от продукцията и незавършено производство/нето/		(18)
Изменение на запасите от продукцията и незавършено производство	(2)	(18)

Капитализирани разходи за активи	(67)	(81)
Други	(1)	
Общо	(70)	(85)

2.2.7 ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Вид разход	2021 г.	2020 г.
Разходи за лихви в т.ч.	381	488
по търговски заеми	25	69
по банков кредит и овърдрафт	356	419
Други финансови разходи	85	96
Общо	466	584

2.2.8. РЕЗУЛТАТ ОТ ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Вид разход	2020 г.	2020 г.
Резултат от освобождаване от имоти машини съоръжения	5 500	769
Балансова стойност на продадени активи	2 215	61
Разходи по продажба на активи	67	
Приходи от продажба на активи	7 782	830
Общо	5 500	769

2.2.9 РАЗХОД ЗА ДАНЪЦИ

Вид разход	2021 г.	2020 г.
Изменение на отсрочени данъци	(26)	38
Общо	(26)	38

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10% която се очаква да е валидна при обратното проявление

3. ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

3.1 ДАНЪЧЕН ЕФЕКТ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Компоненти	31 декември 2021			31 декември 2020		
	преди данък	данък	след данък	преди данък	данък	след данък
Друг всеобхватен доход						
Актьорски печалби и загуби	11		11	45	-	45
Друг всеобхватен доход	11	-	11	45	-	45

Дружеството не начислява отсрочени данъчни активи върху актьорските печалби и загуби за дългосрочни доходи на персонала по МСС 19 и върху обезценки от първоначално прилагане на МСФО 9.

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

4. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Едноличен Собственик на капитала на Дружеството

Министерството на земеделието

Други свързани лица

Всички предприятия, свързани с Държавата

Ключов ръководен персонал

Действащ Съвет на директорите от 27.06.2022 г.

Минчо Стойков Казанджиев - председател

Любомир Георгиев Георгиев - член
Камен Веселинов Диков - член
Динчо Тодоров Петков - член и изпълнителен директор до 11.07.2022 г.
Мирослав Сотиров Коларов - член
Кирил Пантелеев Пешев - член и изпълнителен директор от 12.07.2022 г.
Венцислав Йорданов Ненков - член

Съвет на директорите от 08.06.2022 година
Минчо Стойков Казанджиев - Председател на Съвета на директорите
Любомир Георгиев Георгиев - член
Камен Веселинов Диков - член
Николай Василев Чалъков - член на СД и изпълнителен директор
Мирослав Сотиров Коларов - член

Съвет на директорите от 14.02.2022 година
Минчо Стойков Казанджиев - Председател на Съвета на директорите
Любомир Георгиев Георгиев - член
Камен Веселинов Диков - член
Николай Василев Чалъков - член на СД и изпълнителен директор
Димо Иванов Чопков - член

Съвет на директорите от 01.01.2021 г. до 20.04.2021 г.
Снежина Димитрова Динева - член на СД и изпълнителен директор
Кръстьо Валентинов Петков - Председател на Съвета на директорите
Веселка Георгиева Нинова - член

Съвет на директорите от 21.04.2021 г. до 03.08.2021 г.
Пламен Иванов Иванов - Председател на Съвета на директорите
Пенка Петрова Димитрова - член
Силвия Костадинова Русинова - член
Снежина Димитрова Динева - член на СД и изпълнителен директор
Петър Тодоров Тодоров - член

На 10.06.2021 г. като членове на съвета на директорите от министъра на земеделието, храните и горите са освободени Пламен Иванов Иванов, Пенка Петрова Димитрова, Силвия Костадинова Русинова и Снежина Димитрова Динева и са сключени договори с Георги Райчев Стоянов, Крася Петкова Колчева, Светлана Людмилова Богданова и Димо Иванов Чопков. Това обстоятелство не е вписано в Търговския регистър своевременно. Причина са решения на съда за спиране на вписването поради съдебни процедури, предизвикани от членове на предходния състав на Съвета на директорите. При направеното вписване на 04.08.2021 г. в състава на Съвета на директорите фигурират новоназначените членове, както и тези с прекратени договори.

Съвет на директорите от 04.08.2021 г. до 17.11.2021 г.

Георги Райчев Стоянов - Председател на Съвета на директорите
Крася Петкова Колчева - член
Снежина Димитрова Динева - член
Светлана Людмилова Богданова - член
Петър Тодоров Тодоров - член
Димо Иванов Чопков - член и изпълнителен директор
Пламен Иванов Иванов - член
Силвия Костадинова Русинова - член
Пенка Петрова Димитрова - член

Съвет на директорите от 18.11.2021 г. до 13.02.2022 г.
Георги Райчев Стоянов - Председател на Съвета на директорите
Крася Петкова Колчева - член
Светослав Иванов Лазаров - член
Димо Иванов Чопков - член и изпълнителен директор
Ангел Борисов Ангелов - член
Петър Тодоров Тодоров - член

През 2021 година Дружеството се представява и управлява от изпълнителни директори както следва :
 Снежина Димитрова Динева - изпълнителен директор до 10.06.2021 г. В търговския регистър фигурира като изпълнителен директор до 02.12.2021 г. поради спиране на вписване със съдебни процедури.
 Димо Иванов Чопков - има договор като изпълнителен директор от 10.06.2021 г. Вписване е направено на 04.08.2021 г. и в Търговския регистър за вписани, както той, така и освободеният изпълнителен директор Снежина Динева.
 От 02.12.2021 г. до 13.02.2022 г. като изпълнителен директор в Търговския регистър е вписан само Димо Иванов Чопков.

На 22.07.2021 г. в Търговския регистър е вписан прокурист - Ангел Борисов Ангелов. Договорът за прокура е прекратен от Министъра на земеделието, храните и горите на 06.12.2021 г., но това обстоятелство е вписано в Търговския регистър чак на 17.01.2022 г.

Приходи от свързани лица

Клиент	Вид сделка	2021 г.	2020 г.
Министерство на земеделието	приходи от ОППВ	14 583	16 565
Приходи от МКВП		1 682	
Общо		16 255	16 565

Вземания от свързани лица

Клиент	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Министерство на земеделието	7 162	12 580
МКВП	67	
Общо	7 229	12 580

Дружеството е преценило, че няма основание за обезценка на вземанията от Министерството на земеделието.

Получени заеми от свързани лица - условия по заеми

Кредитор	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Югозападно ДП	2 483	1%	31.12.2021 г.	Запис на заповед
Югоизточно ДП	2 000	1%	31.12.2021 г.	Запис на заповед
Южножцентрално ДП	2 374	1%	31.12.2021 г.	Запис на заповед
Земинвест ЕАД	700	1%	31.12.2021 г.	Запис на заповед

Получени заеми от свързани лица – задължения

Кредитор	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
Югозападно ДП	40	0
Югоизточно ДП	0	0
Южножцентрално ДП	499	4
Земинвест ЕАД	20	4
Общо	559	8

Получени заеми от свързани лица – разходи за лихви

Банка / Кредитор	Задължение	Начислени	Платени	Задължение
	31.12.2021 г.	през 2021 г.	през 2021 г.	31.12.2020 г.
Югозападно ДП	0	7	183	176
Югоизточно ДП	0	6	148	142

Южножентрално ДП	4	12	178	170
Земинвест ЕАД	4			4
Общо	8	25	509	492

Доходи на ръководството

Вид	Начислени суми за възнаграждения и осигуровки за периода			
Съвет на директори				217
Изпълнителен директор				96
Прокурист				27
Общо:				340

5. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на принципала и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Дружеството използва различни източници за финансиране на своята дейност, като това са както собствени, така и заемни средства от банки и свързани лица.

Вид	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Общо дългов капитал, т.ч.:	11 671	21 004
Финансови пасиви свързани лица	567	7 369
Финансови пасиви несвързани лица	11 104	13 635
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(913)	(180)
Нетен дългов капитал	10 758	20 824
Общо собствен капитал	51 734	51 667
Общо капитал	62 492	72 491
Съотношение на задлъжнялост	0.17	0,29

6. ФИНАНСОВИ РИСКОВЕ

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от Дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено Дружеството при осъществяване на неговата дейност както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност Дружеството е изложено на кредитен риск който е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

В следващата таблица се съдържа информация за изложеността на кредитен риск от вземанията от клиенти от несвързани лица на Дружеството, при използването на матрицата на провизиите за очаквани кредитни загуби съответно към 31 декември 2021 г.:

31 декември 2021 г.	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на вземания от клиенти	Обезценка за очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на вземания от клиенти
Непадежирали	5%	893	42	851
От 30-90 дни	10%	468	45	423

От 90 – 180 дни	21%	1008	211	797
От 180 – 360 дни	48%	445	214	231
Над 360 дни	100%	3914	3914	0
общо	66%	6 728	4 426	2 302

При определяне размера на обезценките към 31.12.2021 г. са взети под внимание сумите, по които са предоставени обезпечения по просрочени вземания, както и платените суми след датата на отчета до датата на неговото одобрение.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци от даден инструмент ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарните цени включват четири типа риск: лихвен, валутен, стоков и друг ценови риск, както и рискът за цената на собствения капитал. Финансовите инструменти, които биват засегнати от пазарния риск включват заеми и привлечени средства, депозити инструменти на разположение за продажба и деривативни финансови инструменти.

Валутен риск

Валутният риск произтича от колебанията в обменните курсове на валутите. Дружеството не е изложено на валутен риск понеже финансовите му активи и пасиви са в български лева.

Лихвен риск

Лихвеният риск произтича от колебанията в цената на финансов инструмент в зависимост от промените в лихвените нива. "Напоителни системи" ЕАД през декември 2018 г. сключва договор за дългосрочен заем с Инвестбанк АД. Договореният лихвен процент е в размер на 1 м. EURIBOR+2.7 пункта, но не по-малко от 3.2% в/у усвоената част. Поради слабото движение на EURIBOR за последните години и прогнозите Дружеството не очаква съществено влияние на лихвените проценти върху прогнозите за дейността.

7. КЛЮЧОВИ ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ И ПРЕЦЕНКИ НА РЪКОВОДСТВОТО С ВИСОКА НЕСИГУРНОСТ

В настоящия финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

7.1. ОБЕЗЦЕНКА НА ИМОТИ МАШИНИ СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Към 31.12.2021 г. не е извършена обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване предвид преценката, че тяхната възстановителна стойност е по-висока.

През 2021 година е заведен актив Напоителен канал Г. Дамяново вследствие приключил съдебен спор относно изграждане на актив на "Напоителни системи" ЕАД от "Лопушна Енерджи" ООД. Активът е заведен със стойност 1 628 364 лв. и в резултат на оценка за неговото бъдещо използване, както и оценка от лицензиран оценител е направена обезценка в размер на 1 302 691 лв., като е отчетено икономическото обезценяване на актива.

7.2. ОБЕЗЦЕНКА НА МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Към края на отчетния период ръководството прави преглед на наличните материални запаси - материали, продукция и стоки за да установи дали има такива, на които нетната реализуема стойност е по-ниска от

балансовата им стойност. През 2021 година е направена обезценка на материални запаси в размер на 94 х.лв.

7.3. ОБЕЗЦЕНКА НА ВЗЕМАНИЯ

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания.

Движение на обезценката на търговски вземания от несвързани лица и вземания по съдебни спорове :

	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Салдо в началото на годината	7 227	7 340
Отчетени през годината обезценки	345	(113)
Изписани суми през годината като несъбираеми		
Салдо в края на годината	7 572	7 227

Вид	31.12.2021 г.	Движение за 2021		31.12.2020
		увеличение	намаление	
Обезценка на търговски вземания	4 426	402	(147)	4 171
Обезценка на вземания по съдебни спорове	3 018		(38)	3 056
Обезценка на предоставени аванси	128	128		
Общо	7 572	530	(185)	7 227

7.4. АКТЮЕРСКИ ОЦЕНКИ

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифициран актюер, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството.

7.5. ПОЛЕЗЕН ЖИВОТ НА АМОРТИЗИРУЕМИ АКТИВИ

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2021 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

7.6. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава, когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за доходите, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

8. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

За получените заеми от свързани лица са издадени записи на заповед в полза на кредиторите в размер на номиналната стойност. Банковият заем е обезпечен с ипотекирани дълготрайни материални активи, оповестени в т. 4.

Дружеството е страна по много на брой съдебни и изпълнителни дела, по които е взискател. Вземанията са начислени като съдебни и присъдени вземания. Този тип вземания се характеризират с неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив. За тези вземания е направена обезценка равна на 100%. Не се обезценяват вземания по изпълнителни дела, за които има наложени възбрани и обезпечения.

През 2021 г., на база на преценката на юристите на дружеството, са начислени провизии за съдебни дела, по които дружеството е страна и за които има вероятност да претърпи загуби в размер на 1 580 х.лв.

Не са начислени провизии за водени съдебни дела, по които юристите предвиждат благоприятно за Дружеството развитие.

9. Оповестяване съгласно законови изисквания

Вознаграждението за независим финансов одит за 2021 г. е в размер на 64 хил.лв. без ДДС, в т.ч. за одит съгласно изискванията на КЕВР за спазване на правилата за водене на ЕСРО. Проведена е процедура по ЗОП. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

10. ГРЕШКИ

През 2021 година не са установени грешки, които водят до промяна на отчетените резултати от предходни години.

11. ДЕЙСТВАЩО ПРЕДПРИЯТИЕ

Ръководството счита, че Дружеството е действащо и ще остане действащо и няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

През 2016 г. с Решение на Министерски съвет е приета Обща стратегия за управление и развитие на хидромелиорациите и защита от вредното въздействие на водите, която разработена от Световната банка по поръчка на Министерството на земеделието, храните и горите и финансирана със средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони 2007-2013. Стратегията разглежда три принципни насоки за реформа в сектора : запазване на сегашното положение - без промяна в статуквото; реструктуриране на „НС” ЕАД в Регионални предприятия по хидромелиорации и реструктуриране на „НС” ЕАД в децентрализирани организации със самостоятелно финансиране, като акцентът е поставен на последното. Поради практическата неприложимост на предложения последен вариант, както и поради не малкото противоречия в него Ръководството на „Напоителни системи” ЕАД предлага стратегията да бъде променена и адаптирана към състоянието и възможностите на сектора.

Ръководството на "Напоителни системи" ЕАД е уверено, че с промените в Общата стратегия за управление и развитие на хидромелиорациите и защита от вредното въздействие на водите, както и с промени в нормативната база, ще поддържа нормална дейност и в бъдеще. Промените и предприетите действия ще осигурят предпоставки за повишаване на ефективността и оптимизиране на дейността, както и възможности за осигуряване на достатъчно по обем и характер финансиране за целта, свързано най-вече с оперативни програми на Европейския съюз.

Дружеството не счита, че пандемията от COVID-19 ще доведе до рискове и несигурност за бъдещото му развитие. Не се очаква въздействие върху финансовото състояние и очакваните икономически резултати.

4.12 СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

1. На 14.02.2022 г. е вписан в Търговския регистър нов състав на Съвета на директорите. На 08.06.2022 г. е вписана в Търговския регистър промяна в състава на Съвета на директорите.

2. На 27.06.2022 г. е вписан в Търговския регистър нов състав на Съвета на директорите и изпълнителен директор. На 12.07.2022 г. е направена промяна на изпълнителния директор.

3. През 2022 година получено съдебно решение за приключил съдебен спор относно извършена работа на актив на "Напоителни системи" ЕАД - Напоителен канал Г. Дамяново от "Лопушна Енерджи" ООД. Към датата на подписване на отчета задължението по приключилия съдебен спор е изцяло платено.

4. Между датата на финансовия отчет и датата на одобрението за публикуване възникна военен конфликт между Руската федерация и Република Украйна. В отговор на това са въведени различни икономически санкции срещу Руската федерация и свързани с нея физически и юридически лица, на глобално ниво. По първоначална оценка на Ръководството тези събития не биха оказали съществено влияние върху дейността на Дружеството. Но поради непредсказуемата динамика в обстоятелствата и потенциалната всеобхватност на конфликта, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния дългосрочен ефект от този конфликт.